

ELŐFIZETÉS

HETILAP:

Egy évre 24 korona
Egy hétre 2 korona.

HONLAP:

Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HÍRDETSÉK:

6-hasabon polt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.

Nyitár ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 151.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, január 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezetők: Tisza Kálmán — képviselő.
A katolikus kongresszus.
Törvény az aszfaltbetyárok ellen.
Az államhivatalnokok ügye a pénzügyi-bizottságban.
Ítélet az új-szent-anna-i vérengzés ügyében.
Csalások bízottjakkal.
Ingyen kenyér!
Szilágyi Dezső hagyatéka.
A viskai választás.
Az aradi rabbi pályafutása.
Meggyilkolt pénzes-levélherdó.
Erzsébet főhercegnő kelengyéje.
Széll Kálmán állapota.
Leleplezett szent asszony.
Társaság: Megháborgatva. Irta: Békefi Antal.
Regény-Csarnok: A harmadik. Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szeráfin.

Tisza Kálmán — képviselő.

Arad, január 15.

Egy rövid távirat jelenti *Abrudbányáról*, hogy ott ma Tisza Kálmánt egyhangúlag az *abrudbánya-verespataki választókerület képviselőjévé választották.*

Megtörtént tehát az a nevezetes dolog, hogy a nagyváradi bukás után egyhangú kerületet kapott Tisza Kálmán. Nevezetes dolog ez azért, mert sokan kétségbevonták, hogy Tisza Kálmán egyáltalában visszavágyódik-e a nagyváradi eset óta a parlamentbe.

Nagy multu férfit olyan zajtalanul még nem bukott meg, mint Tisza Kálmán. Több mint 10 évig, úgy szólván,

egyeduralkodó volt Magyarországon s bukása után nem duzzogott, nem került a politikai köröket, mint ez mai felfogás szerint bukott kormányelnökhöz illik, hanem megelégedett a pártkörrel, melynek továbbra is szorgalmas látogatója maradt.

Tisza Kálmán egész lelkéből odanőtt ahhoz a parlamenthez, melynek megteremtésében része volt s nem csodálatos, ha a lelke visszaviszi őt oda, ahol életének legnagyobb részét átélte.

Mikor Tisza Kálmánt Nagyvárad cserben hagyta, sokan látni vélték, hogy Tisza Kálmán lezárta politikai pályafutását.

Azt mondták különben is, hogy amióta a kormány jogarát letette, azóta munkátlan, csöndes szemlélő volt csak a folyosón. Nos, ez a csöndes szemlélődés, melyet Tisza Kálmán végzett, csak folytatása volt az ő karrierjének. Mert a nagy aggastyán ebben a hallgatag szemlélődésében is kimagasló államférfi volt, s evvel a hallgatással ott a folyosó csöndes zugolyában is nagy befolyást gyakorolt a magyar politika irányítására. Tisza Kálmán karrierjéhez tartozott ez a folyosói szemlélődés.

Ennek a karriernek a megszakadását vélték sokan a nagyváradi bukásban.

Erre is alaposan rácsáfolt a mai abrudbányai választás.

Nem keressük most, hogy Tisza Kálmán mit fog csinálni a parlamentben. Csak azt konstatáljuk, hogy Tisza Kálmán, mint az igaz szabadelvűség prototipusa, a mostani parlamentben pótolhatatlan volna.

Magyarországon — és ez tagadhatatlan — a szabadelvűség dekadenciában van, s ennek a dekadens irányzatnak a nyomában mindenütt felüti fejét a reakció.

Ha Tisza Kálmán a szabadelvűség fényesebb korszakában is tusákat vívott a szabadelvűség elleneseivel, mennyivel inkább szüksége van a szabadelvűségnek most az öreg generálisra.

A harc csak most lesz komolylyá s a mi eddig gyerekjáték volt Tisza Kálmának, az komoly küzdelemmé válhatik a közel jövőben.

És vajjon ki más vívná meg ezt a komoly küzdelmet a szabadelvűség nevében a klerikális és agrárius törekvésekkel szemben, mint Tisza Kálmán? A magyar politika melyik harcosa vállalkoznék ilyen titáni küzdelemre? És ha vállalkoznék, ki tudná győzelemre vinni a szabadelvűség programját a reakciós had elkeseredett emberei ellen?

Ezt a munkát a jelenlegi kormányelnök mellett csak Tisza Kálmán végezheti el.

Az abrudbányai választás a szabadelvűség és a reakció közötti élet-halálharc mérlegén nagyot billentett az előbbi javára s mintha nyert csatája volna a magyar liberalizmusnak, úgy tűnik fel az a görnyedező öreg ember, a ki ismét elfoglalja a helyét a képviselőházban.

A milyen csendesesen ment végbe az abrudbányai választás, éppen oly nagyfontosságú esemény volt ez a szabadelvűség történetében.

TARCA.

Megháborgatva.

Irta: Békefi Antal.

A vonat odébb szaladt, egy feketeruhás nő ottmaradt a homályban s miután a piros lámpásos embertől, a ki félig alvó fejjel biccentett a sötét váróterem felé, megtudta, hogy három óra hosszat kell várnia a teleki gőzösre, letette a láncos kizitáskát a padra és mellé ült. Messziről még zörgött a sín, zrr, zrr, a szél is fujt hangosan és az asszony a kietlen, unalmas falusi perronon széthordozva tekintetét, gondolta: szegény fejem, mit csináljak én itt három óráig.

Senkit se látott, a falhoz vetette a hátát és valami csendes dalt dudolgotott, de csak a fogai közt. A vörös lámpás ember odament hozzá:

— Urasszony, tesszen bemenni, már ég a lámpás.

— Köszönöm.

A feketeruhás nő bement a terembe és itt megismerkedett Babatsóy Kálmánal, a kis akácfas falusi vasuti ház fiatal főnökével. Három óra hosszat beszélgettek, mialatt a főnök kétszer megfedkezett valahova sürgönyfeleletet adni, későn ment ki a hegyek alól jött vonat elé s elmondott mindent az életről.

— Szegényke, olyan fehér, mint ez a tejüveg, hozzányulni sem merészelek... Csak úgy tartom szerelemmel, mint a virágot, bizony ápolgani kell s vigyázni rá, hogy a hidegbe ki ne menjen.

— Oh Istenem, szegény jó lélek.

— Nagyon jó, hü teremtés, egy kis fehér és törekeny rabszolga, aki mindig odaáll, ahol nincs utban. Ugy sajnálom, mint egy beteg gyermeket. Annál nincs szomorubb, ugyebár?

— Nekem nem volt. Hiszen mondtam, egy, mondd egy napig voltam férjnél. És önöknek van gyermekök?

Az egynapos asszony kíváncsi volt a többire is.

— Nincs, felelt szomoruan a férfi. — pedig úgy érzem, hogy a gyermek az igazi kapcsolás a férfi és feleség között.

A fiatal asszony mosolyogva surrant át a tárgyon e kérdéssel:

— Mit csinálnak hát itt egyedül?

— Én dolgozom, ő játszik.

A feleségéről beszélt Babatsóy a barna szép asszonynak, aki csupa vér és lélek. Lángoló a szeme, remeke ő maga azoknak a szépséges, teli asszonyoknak, akik szerelemre termettek. Hódító fej, melynek vonásaiban hasztalan keresne valaki plasztikai szépet. Lélek van a homlokán, a vérdus ajkakon.

A megható történetet, ami Babatsóy mondta az ő fehér, gyámoltalan asszonykájáról,

érdeklődéssel hallgatta és arra élénken felelt, hogy a kis fehér állomástönökné mindig csak játszik.

— De jó dolga van.

A férfi különösen érezte magát. Mintha valami eltemetett vágya és álma ébredt volna föl tetszhalotti mivoltából és uralkodik rajta. Érezte, megfedkezett magáról, hogy hitvee részére és a maga részére szánalmat kér ettől az asszonytól, akit azelőtt sohase látott és lehet, hogy többé sohase fog újra látni. E gondolatnál az asszony felé nyult, kissé, de szenvedélyesen.

— Ugy e, hogy még — látni fogom más-kor is?

Csodálkozva rázogatta az isteni barna asszony a fejét. Szempillái játszottak élénken nagy fekete szemén és úgy nézett a megzavart emberre, hogy az, ha tud, olvashat a szeméből, az arcáról, ezt a gondolatot olvashatja ottan:

— De hamar megbolondultál? A kis fehér gyámoltalan mit szólna hozzá?

Ezek a dolgok történtek sok más apró részlettel, mire lejárt az óra és jött a teleki gőzös a szép utasért.

— Még ráér, huszonöt percig vár minálunk.

Még huszonöt perc. Kiszaladt és kiabált a piros lámpás emberekre: kilences rakodni, két kocsi kapcsolás a jobb vágányról. Mihály

A katolikus kongresszus.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 15.

A kongresszus nagy része úgy találja, hogy a vita nagyon is elnyulik a 27-es bizottság javaslatára fölött. Valószínű, hogy az általános vitát ma befejezik. Már folyik is a kapacitálás a szavazásra nézve. Ugron Gábor és Samassa érsek az ülés megnyitása előtt élénk diskurzust folytattak. Az általános impresszió az, hogy Apponyi javaslatának meg lesz a többsége, annál is inkább, mert a főpapság egy része is vele tart.

A mai ülésen Szapáry Gyula gróf elnökölt. Az első szónok:

Csernoch János kanonok azt látja, hogy a 27-es bizottság nem tartotta eléggé szem előtt a katolikusok jogainak védelmét. Wlassics miniszter oly szűkre szabta az autonómia határát, hogy az a semminél is kevesebb. Mig Eötvös miniszter a törvényből magyarázta ki az autonómia szükségességét, addig a mostani kultuszminiszter egészen más tényezőkre támaszkodik az autonómia megteremtésében. Szóló visszautasítja azt az elhangzott vádat, mintha a katolikusok nem tennének semmit az elemi iskoláztatás érdekében. A főpapság folytonon nagy alapítványokat tett e célokra és Simor hercegprimás maga egy milliót áldozott erre az ügyre. A püspökök kinevezésére nézve a javaslat azt konstatálja, hogy a kongresszusnak e tekintetben legyen tanácsadói vétuma. Ez nem mond semmit, először, mert a kinevezés a király személyes joga, másodsor, mert ezen vétum a kormányt úgy sem kötelezi. A tanulmányi alapok fölötti ellenőrzési jog, úgy a hogy a javaslat tervezi, mit sem ér, minthogy a miniszter a kongresszus idevonatkozó észrevételeit csak akkor terjeszti a király elé, ha neki tetszik, ha nem tetszik, hát nem teszi; senki és semmi őt erre nem kötelezi.

Csernoch ezután polemizál Apponyival és azt igyekszik kimutatni, hogy az autonómia, úgy a hogy azt a kormány akarja, nem ér semmit, mert azokat a jogokat, melyeket most akarnak biztosítani, a katolikusok már eddig is élvezték. Ezzel szemben a protestantizmus auto-

nómiaja már száz év óta fennáll és folyton fejlődik. Nem nyirbálták folyton, mint a katolikusokét. Különbözik a mostani államot és központosító irányzat mellett kilátás sincs rá, hogy a katolikus autonómia fejlődni fog. A katolikus iskolákban igen sokáig oly történelmi könyvet használtak, a melyben a tények a katolikusok rovására meg voltak hamisítva. Csak egy főpap erélyes közbenjárására változtatta meg a miniszter a tankönyveket.

Rakowszky István: Hisz a miniszterek mind szabadkőművesek.

Csernoch János ezután a jogfentartó nyilatkozatot bírálhatja, melynek szerinte nincs semmi gyakorlati értéke. A 27-es bizottság javaslatát nem fogadja el.

Ezután Majláth József gróf vette védelmébe a javaslatot.

POLITIKAI HIREK.

A magyar-láposi mandátum. A magyar-láposi választás és gróf Teleki Sándor orsz. képviselő mandátuma ellen, továbbá Barabás Sámuel választási elnök, id. Bárdy Károly küldöttségi elnök és Szabó Gusztáv szolgabíró ellen beadott petíció dolgában, melyet tegnap tárgyalt a kir. Kuria, ma délelőtt hirdette ki Vavrik Béla tanácselnök a Kuria ítéletét. A Kuria a kérvényeket elutasította, s őket a költségek viselésében elmarasztalta. A Kuria röviden azzal indokolja ítéletét, hogy a petícióban nincsenek felsorolva szabatosan az érvénytelenségi okok és tények, s egészen általánosságban jelöli meg azokat az érvénytelenítő tényeket, melyek az egyes szavazatok érvénytelenítéséhez megkívánhatók. A választás vezetői ellen felhozott vádak sem nyertek beigazolást.

Törvény az aszfaltbetyárok ellen.

(A nő védelme.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

A nők sehol a világon nagyobb védelemben nem részesülnek, mint Amerikában és Angolországban. A törvény megadta nekik a legmesszebbmenő szabadságot, különösen Amerikában. De ez a védelem csak a jogra vonatkozik.

Sokkal hathatósabb az a védelem, a mely-

ben a nőket a publikum részesíti. Csak nemrég történt Londonban, hogy egy öreg asszony egy megtelt omnibuszra szállt föl. Ülőhely nem volt már. Csupa nő foglalta el az ülőhelyeket, a férfiak mind álltak. Csak egy fiatal ember ült kényelmesen az egyik helyen és nem mozdult. Az öreg asszony egy ideig álldogált, végre egy fiatal nő állt fel s átengedte helyét az öreg asszonynak. Az egyik férfi rászólt az udvariatlan fiatal emberre:

— Nem szégyenli magát, hogy egy nő kénytelen átengedni helyét e tisztas uriasszonynak s maga itt terpeszkedik?

A fiatal ember ingerülten válaszolt, mire a jelenvolt férfiak se szóltak, se beszéltek, hanem galléron ragadták az udvariatlant és úgy letolták az omnibuszról, hogy valószínűleg többé soha sem jutott eszébe udvariatlankodni.

Ily védelemben részesülnek a nők ottan. Saj annak az aszfaltbetyárnak, a ki védtelen nővel enged meg magának valamit az utcákon. A járó-kelek azonnal védelmére kelnek a nőknek s ugyancsak elpáholják azt, aki vakmerő tolokodással s szemtelen ajánlatokkal inzultál valamely asszonyt.

S még ezzel be sem érik az amerikaiak. Tul az oceanról hozza ma a drót a hírt, hogy az amerikai törvényhozó testületben egy ur, névszerint Bounet, törvényjavaslatot nyújtott be a nők védelmére az aszfaltbetyárok ellen. Ő nem elégszik meg a nők jogvédelmével, nem azzal, hogy a publikum igazi lovagiassága minden esetben pártfogásába veszi az üldözött asszonyokat, neki törvény kell, a mely szigorú büntetéssel sújtsa azokat, akik nőket inzultálnak.

Sajnos, nálunk sem a törvény nem részesíti kellő védelemben a nőket, sem a publikum nem áll pártjukra, ha rászorulnak.

Nálunk büntetlenül követhetnek el minden néven nevezendő inzultust nőkkel szemben az utcákon. Napról-napra szaporodnak a panaszok, hogy itt is, ott is bántalmaznak szemtelen tolokodással és még szemtelenebb ajánlatokkal utcákon járó védtelen nőket. Törvény nincs, a mely ilyen dolgokért büntetné az illetőket. A publikum pedig meglehetősen indolens ily jelenséggel szemben.

barátom, itt a kulcs, adjon jegyet. (Mihály barátom az ifju gyakornok volt.) Aztán leszalad az asszonyhoz és kérte, üljön még le mellé.

— Szeretném kegyedet mindig látni. Hogy volna ez lehetséges?

Az asszony most már fölugrott, mint akit megbántottak.

— Ön sért engem és vétkezik a kis gyámoltalan ellen.

Babatsóy erős zavarral küzdött és a lelkiismerete is rátámadt: vétkezel, igaz.

De ez az asszony, aki a hegyek közül jött, örületet hozott a számára és attól bűnös már is és még bűnösebb is tudna lenni.

— Nem sértem, asszonyom, isten mentsen engem, de vádolni nagyon szeretném, hogy mért jött erre felénk a hegyek közül.

— Istenem, hát olyan könnyen forr itt, e nyugalmas helyen a vér?

— Azért, mert olyan nyugalmas.

— Hinni lehet-e az ilyen gyermekes föllángolásnak? Egy férj, egy nő ember.

— Akit remetelakában meglep a bűbáj.

— A bűn.

— Legyen.

— Hiszen ön engem nem is ismer.

— Elég, ha látom.

— Hát ha rossz vagyok!

— Akkor is hatna reám. Ugy jött, mintha álmaimból jött volna, amiket a beteg gyermek-asszony mellett álmodom.

— Ilyenek önök.

— Ha önöktől megbódulunk.

Főlkapta az asszony a láncos kékításkáját és a fiu szemébe kacagott.

— Szénfüst... Mindjárt megyünk és elszáll.

Csöngettek... egy, kettő. Még egy van hátra... Eközben, mikor Babatsóy és az idegen asszony egymás szemébe néznek a perronon vajjon mit álmodik fönt a tulsó házban, a kis fehér gyámoltalan? Megérzi-e, hogy Kálmán vétkezik ellene, hogy a szerelemből már alig van valami? Szegény, haszontalan kisaszszony. Ha megtudja: játszani se fog már többé a falusi indóház gömbákacái alatt.

Babatsóy Kálmán vitte az asszony táskáját a kocsihoz. Faggatta, kérte, esengett:

— Ir?

— Nem.

— Hova megy?

— Valahova.

Megragadta a nő kezét:

— Elmegyek utána.

— S a kis gyámoltalan?

Babatsóy ellen ez a fegyver: a kis gyámoltalan. Eleresztette az idegen nő kezét, a ki fölugrott a kocsi kacerán és kacagva:

— Isten önnel...

— A férfi lázas szemekkel — nézett föl hozzá:

— Isten önnel, asszonyom.

— Gondolja, hogy ez egy szép álom.

— Azt gondolom és ezentul mindig ezt az utat fogom nezni, amerre elmegy.

— Miért?

— Mert erre vissza is jön egyszer... Vissza kell jönnie.

Az idegen asszony hosszat, édeset kacagolt... Csöngettek éppen indulóra...

— A kezét!

Lenyujtotta a barna, lágy illatos kezét az asszony, a férfi megcsókolta...

— Semmit se mond?

A vonat elindult:

— De igen, — kiáltott vissza a nő, — csókoltam a kis gyámoltalan...

Babatsóy nézett hosszan a lassu hegyi gőzös után, mely mint egy fekete szörnyeteg bujt beljebb-beljebb a messze éjszaka barlangjába. Egyszer csak elnyelte a kocsikat, a fekete ruhás tüneményt, a ki tán maga a termékenység istennője volt a piros szájával, hófehér fogával, forró vérével és egészséges deli testével, mely a gyönyörök szépségében tündöklött a kis falusi váróterem mécsesének a világánál.

Elvitte a gőzös, mint egy lélekhaborító, bűnre-csábító rossz álmot, elszállt mint a kísértés lidércfénye. Még zörögnek a sinek, zrr, zrr...

A férfi megdörzsölte a szemét és fázékonyan végigszaladt a perronon... haza, haza. Odament a gyámoltalan ágyához és vezekelt a bűnös, csókoltatta, simogatta a sovány, fehér kezeckét, mely semmit sem tud dolgozni és mondogatá magában neki:

— Csókoltat egy asszony, a ki visszakergetett hozzád...

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Csak ritka eset, hogy véletlenségből akad egy inzultált nőnek valamely lovagja, férje, rokona vagy ismerőse, a ki ott nyomban megrendszabályozza az aszfaltbetyárt. Az időszakai sajtó néha hirt is ad ilyen kivételes esetekről, a mikor nyilvánosságra kerül, hogy ez vagy az jól kikapott szemtelenségeért az utcán. Örülnek ilyenkor a tisztességes gondolkozású emberek. Örül mindenki, minden bizonynyal a törvényhozók is. De azért komolyan még sem gondolnak arra, hogy talán törvényhozásilag kellene ezt az ügyet rendezni.

A nők védelmével úgy vagyunk, mint a párbaj-kérdéssel. Mindenki óhajtja a párbajnak megszüntetését, de azért az illetékes, erre hivatott tényezők mégis csak késnek a törvényvel, a mely az ügyet végképen elintézhette.

De ha még nagyon is messze vagyunk attól, hogy a nők jogait és tisztességét törvényhozásilag megvédelmezzük, legalább a közönség figyelmét hívjuk fel, hogy részben vagy egészben vegye pártfogásába az inzultált nőket.

Az államhivatalnokok ügye a pénzügyi-bizottságban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor Falk Miksa elnöklése alatt tartott ülésén folytatta a pénzügyi tárca költségvetésének megvitatását. Az ülésen Lukács László pénzügyminiszter, Gränzenstein Béla és Toepke Alfréd államtitkárok és Pap Elek osztálytanácsos képviselték a kormányt.

Miklós Ödön kérdést intéz a miniszterhez az államhivatalnokok munkaidejének új beosztása iránt és kérdi, jött-e létre megállapodás a tíz órától négy óráig terjedő munkaidőre nézve. Ily új beosztás sok keresetet érintene. Szólokéri a minisztert, hogy a tulleok pénzügyminiszteri rendeletet revideáltassa, mert még 1886-ból kelt utasítások is érvényben vannak a pénzügyi szolgálatban. A hivatalnokok pragmatikája felette sürgős. Az egyesek részére több cselekvési szabadságot kell biztosítani. Ezen fordul meg a létszámredukció is. A létszámot 15 százalékkal lehetne csökkenteni; a fizetéseket mielőbb rendezni kellene.

Szólokéri, hogy az adóreform, mely a földbirtok érdekéből égetően szükséges, a lehető legsürgősebben hajtassék végre. A nagyobb beruházási kölcsön felhasználásával felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy olyan beruházásokra is fordíttassék gond, mely az egyetemes gazdasági érdekek mellett a földbirtok érdekeinek is tenne szolgálatot. A mi a kisbirtok hitelügyének rendezését illeti, szólokéri meg van győződve a kormány és a pénzügyminiszter jóakarataról. Nem is lehet ez másként, hiszen 2 $\frac{1}{2}$ millió és 50 holdig terjedő birtokok száma és ezeknek mintegy 20%-a szorult helyzetben van, míg 70,000 birtok nagyobb 50 holdnál. Szólokéri ellene van e hitelügyi rendezésnél a közvetlen államhitel igénybevételenek nagy külföldön elhelyezhető címletek útján és a takarékpénztárak reformja érdekében is kérdést intéz a miniszterhez. Kívánatosnak tartja továbbá az átruházási illetékek csökkenését is. A magas illeték a rossz viszonyok között elértekteleníti a nemzeti vagyont. 1900-ban 511,000 birtok cserélt gazdát,

tehát az összes birtokoknak 22%-a. Szólokéri helyesli mindazt, a mit a miniszter az állami gyárak és vasművekre mondott, de kéri, hogy e gyárak éppen jelzett hivatásuknál fogva minden kartellitől tartózkodjanak. Kérdi továbbá, hogy a trónbeszédben is kifejezett nagyobb telepítési akcióra minő pénzerő fog rendelkezésre állani. Mivel a kormány működése iránt bizalommal viseltetik, a költségvetést megszavazza.

Szederkényi Nándor nincs megelégedve a miniszternek a tisztviselők kérdésében adott válaszával. Általában csak tanulmányozásokról hall, de nem eredményekről, még az adóreformról sem. A fogyasztási adók emelkedését egészségtelen jelenségnek tartja és újra felhívja a szőlőtermelés válságát.

Hegedüs Loránt az adóreform tekintetében azt kívánja, hogy amikor az adóreformba beleme gyünk, a reform keresztülvitelének tartamára egyenes adóink összege kontingentáltassék, hogy a közönség észre vegye, hogy nem adóemelésről van szó, hanem arról, hogy a főösszeg adóelengedésre fordíttassék. A takarékpénztárak reformjáról szólv, kérdi, hogy az újabb vidéki bukások következtében mivel volna hajlandó a kormány támogatni azt a törekvést, hogy a közös és kölcsönös könyvvizsgálat behozassék és erre az osztrák-magyar bank segítsége is igénybe vétessék? Végül az illetékek reformjánál a porosz városok mintájára azt kívánja, hogy a telkek és házak értékemelkedése progresszive adóztassék meg.

Hieronymi Károly szerint a takarékpénztárak rezonja a budapesti intézetek egyetértésétől függ s ha ez létrejön, akkor a Hegedüs által említett reform egészségesebb, mint új állami törvény. Az állami adók előirányzásának jelenlegi módjával szemben a gazdasági helyzet szempontjából aggályai vannak s különösen terhes ma az átírási illeték, a melyet bizonyos időre le kellene szállítani. Az állami üzemekről a mai kimutatásokból lehetetlen hü képet kapni, vagyon- és nyereség-számlájuk nincsen s ezeknek beterjesztését kéri.

Papp Géza a dohánytermelést különösen a kiscgazdáknak szeretné biztosítani, a szeszkontingenst pedig elaprózni, a mellett új magyar cukorgyárak felállításának melegebb pártolását kéri.

TÁVIRATOK.

Egy porosz herceg utja.

Washington, január 15. A kabinet ma összeült, hogy Henrik porosz herceg várt látogatásáról tanácskozzék. A fogadás végleges programját még nem állapították meg. Roosevelt elnök és Hay külügyminiszter nagyszerű ünnepeket akarnak rendezni a herceg tiszteletére.

Munkás-zavargások.

Páris, január 15. A Havas-ügynökség jelenté Barcelonából: A munkásforrongás növekszik. A sztrájkolók botokkal, késekkel és revolverekkel felfegyverkezve megrohanták a gyárakat, hatalmukba kerítették a szerszámokat és elpusztították a gépeket. A polgárőrség a sztrájkolókra lőtt. A kohómunkások gyűlést tartottak és elhatározták, hogy folytatják a sztrájkot. Azt hiszik, hogy a külföldi munkások támogatásával fél évig sztrájkolhatnak.

Ítélet az uj-szent-annai vérengzés ügyében.

(Az aradi törvényszék ítéletének megváltoztatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

A nagyváradi kir. tábla ma hozta meg az ítéletét az uj-szentannai véres bíróválasztás vádlottjai ügyében.

Kurovsky Ferenc vádbeszédével kezdődött a mai nap. Vádbeszédében újra ismerteté az eset történetét és azt fejtegeté, hogy a nép támadásának célja az erőszak volt és így a csendőrök fegyverhasználatja jogos. Hogy milyen erős volt a támadás — ugymond — mutatja azon körülmény, hogy a megtámadott csendőrök kénytelenek voltak a fegyvert két izben is használni. Az elsőfoku bíróság márt ítélte a dologban és a két rendbeli felebbezés folytán került az ügy a tábla fóruma elé. Mielőtt a törvényszék ítéletével érdemlegesen foglalkoznék, előre is kijelenti, hogy a fölmentett öt vádlottal szemben is föntartja a vádat s így azoknak a megbüntetését is kéri. Jogi meggyőződése szerint mind a 47 vádlott bűnös a hatóság elleni erőszak elkövetésében és pedig tevékenységök arányában.

Tény az, hogy 1897. évi január 17-én Uj-szentannán csoportosulás történt azon célzattal, hogy a bírót állásának elhagyására, futásra kényszerítsék és így megszégyenítsék. A vizsgálat ezt bebizonyította, ámde mint minden emberi intézmény, ez az eljárás is tökéletlen volt és csak a 18 vádlottat talált meg, míg a többi bűnösöket nem tudta kipuhatolni. Jelen esetben hatóság megtámadásáról van szó, tehát a törvényszék minősítése helyes ugyan, de hiányos, mert nem-csak a btkv. 163. §-a, de az éppen erről szóló 165. és 168. §§-a is alkalmazandók. Az első foku bíróság ítélete aránytalan s azt különösen Scherer Józsefné kéri szigorítani. Nem zárkozik el a btkv. 92. szakasza annak alkalmazásától sem, mert nagyszámmal vannak enyhítő körülmények: büntetlen előélet, nagyfoku izgatottság, beismerés és hogy a zendülők polgárjogaik eltiprását látták. De vannak súlyosító körülmények is, mint a megfélemlítő magatartás, nagymérvű fenyegetés és rombolás, amit bizonyít a csendőrök fegyverhasználatja is.

Végül az 5 felmentett vádlott elítélését kéri, továbbá a többi vádlottakra nemcsak a 163. § alkalmazását, hanem a 161., 163., 166. és 168. szakaszok alkalmazását és így a büntetés szigorítását is kéri, mindezeket a 92. § alkalmazása mellett.

Ezután Barabás Béla dr. mondta el rövid vádbeszédét. Három nap mulva — ugymond — épen három esztendeje annak, hogy a cselekmény megtörtént, elérkezett tehát annak az ideje, hogy a vádlottak tiszta igazságot kapjanak. Az első bíróság ítéletében, — mely téves, — két sarkalatos hiba van. Az egyik, hogy az indokolás többet fog a vádlottakra, mint a mennyit akartak, a másik, hogy olyan tényt állít, a mit nem követtek el s ez a csendőrök megtámadása. Hogy ezt megokolja, röviden összefoglalja a zendülés okait. Négy nagy ok volt erre, egy földeladás, egy igazságtalan földosztás, a Bauernverein feloszlása és legvégül az erőszakos bíróválasztás. Az első három ok bármilyen nagy is legyen és elegendő az elkecsereedésre, nem okozott semmi komolyabb bajt. A nép türelmes volt, szervezkedett és várt a változásra, mely a bíróválasztásnál következett volna be. Az erőszakos vá-

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

lasztás története, melyet később meg is semmisítettek, ismeretes. Az emberek benne jártak Aradon, mikor visszajöttek, eszükbe jutott egy régi történet, mikor a község bíróját az asszonyok kihurcolták a piacra, kötöt költöttek elébe s így megcsufolták. Ezt akarták az uj-szent-annaiak megtenni és ezt bízták az asszonyokra. Arra nincs adat, hogy azt akarták volna, hogy le is mondjon. Az ilyen megszegés a német sváb népnél szokásos. A kérdéses napon rengeteg nép volt a piacon s ha az agyonított hat embert az a szerencse éri, hogy nem halnak meg, most ott ülnének a vádlottak padján. Az asszonyok összebeszélése egyszerűen pletyka, annak bűnügyi értékét tulajdonítani nem lehet. A csendőrök cirkáltak a nép között s miután semmi gyanusát sem észleltek, bementek a tanácsterembe. A tömeg tehát szűk folyóson akadálytalanul jutott egész az ajtóig, ahol a csendőrök álltak. Megtámadásról, a csendőrök megtámadásáról szó sem lehet, az egyik asszony pusztán önvédelemből fogta meg a szuronyt, melyet neki szegeztek. Az igaz, hogy a csendőrség felszólította a népet, hogy hátráljon, de ez fizikai képtelenség volt, mert a tömeg kívülről szorította őket. Így történt meg az összeütközés váratlanul és jórészt a csendőrök hibájából. Kődobálásról szó sem lehet, oly alacsony a folyóson. A bűncselekmény egy másik karakterisztikus vonása, hogy egyáltalán nincsenek bűnösök, legalább itt nincsenek. Egy csomó ember ül a vádlottak padján azért, mert a küzdelemnél szerencsétlenül benrekedtek. Ezután rátér az ügyész által javasolt minősítésre. Ha bűnről van szó, akkor egyedül a 163. § állhat meg, a többiekéről szó sem. Súlyosító körülmények nincsenek. Az asszonyok magatartása nem lehet fenyegető, mikor ők maguk is megijednek. A halált sem lehet terhükre róni, mert a csendőrség szigorú fellépése okozta azt.

Végül kéri az összes vádlottak felmentését, vagy legrosszabb esetben — az elsőbírósg által felmentett öt vádlott kivételével, — a 163. § megállapítását a kir. főügyész-helyettes által is javasolt 92. § alkalmazásával.

A beszéd elhangzása után az ügyész pár szóval replikázott, míg a védő nem élt válaszjogával.

Meghallgatták a vádlottakat is ezután, kik fontosabb észrevételt nem tettek.

Ezután meghozta a tábla ítéletét, mely az aradi kir. törvényszék íté kezését megváltoztatván, általánosan enyhítette a vádlottakra kirótt büntetést. A hatóság elleni izgatás büntette helyett vétséget minősített.

Kurovsky ügyész az ítéletben megnyugodott.

Barabás semmiséget jelentett be.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló). — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban. — Makó város hivatalnoki karának táncvigalma (Korona-vendéglő). — A pankotai nőegylet hangversenyyel egybekötött táncestélye Fehér Kereszt.)

Január 19. Az aradi kerékpárklub estélye Millennium külön terem. — Az aradi kőműves segéd munkások önképző szakszerveületének táncvigalma (Központi szálló).

Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt). — Az aradi tanítók és tanítónők bálja. — Az aradi m. kir. posta- és távirada altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő).

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 19. Az aradi kőművesegedek táncvigalma (Központi szálló).

Február 25. Tűzoltó bál Fakerten.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

(=) **Mulató kerékpárnok.** Az aradi kerékpár club mai értekezletén elhatározta, hogy vasárnap e hó 19-én háziass jellegű mulatságot rendez a Millennium-sörccsarnok külön helyiségében. Ugyanekkor határozatba ment, hogy február hóban egy a tavalyihoz hasonló nagyobb mulatságot rendeznek.

(=) **Előadás a Kossuth-szobor javára.** Az uj-szent-annai polgári iskola tanári kara az aradi Kossuth-szobor javára közelebb felolvasással, szavalattal, énekkel egybekapcsolt előadást fog tartani. Enekelni fog az aradi állami tanítóképző énekkara, a felolvasást Szondy János tanár tartja. A rendezőség az előadásról részletes programot fog kibocsátani.

Ingyen kenyér!

— A pénztézetek adományai. —

Arad, január 15.

Ma van az ötödik napja, hogy megnyitlak a kenyérszító bolt ajtai. Ma már érezte a tél szigorát. A mig enyhe volt az időjárás, a fogyasztékosan öltözött nyomorgók insége nem volt annyira elviselhetetlen, de a mai napon az éhség mellé beköszöntött a gyámoltalanok másik réme is, a — hideg.

Ma 52 nagy pécskai kegyeret szeltek fel a boltban, kiosztatott tehát 1560 adag kenyér.

Töméntelen az olyan szegények száma, a kik családjaik részére haza kérnek kenyeret, de mert készletünk eddig csak a boltban fogyasztók szükségleteinek kielégítésére volt elegendő, alig tehetünk kivételt arra nézve, hogy házhoz is adjunk kenyeret.

Megesik a szíve annak, aki hálálkodni látja a tehetetlennél tehetetlenebb, szegényélszegényebb embereket, öreg, összetöprödött asszonyokat, családanyákat, kik napokon keresztül övéikkel együtt a jó szívek adta kenyeret ették s most köszönni járnak hozzánk a jótéteményt, mely a legalkalmasabb időben kezdte meg áldásos munkáját s amely ezek szenvedésének vetett véget. Aki ezeknek a szavát hallja, az nem gondolhat szociálmusra, annak eszébe nem jutnak a proletárok harcias ígéi.

A mai nap történetében külön kell feljegyeznünk, hogy az adakozás erősen fellendült.

Arad városának négy előkelő pénztézetete tette ma le a jótékonyág oltárára az áldozatot.

Az Aradmegyei takarékpénztár, az Aradcsanádi gazdasági takarékpénztár, az Aradi ipar és népbank és a Viktoria takarékpénztár, mai kimutatásunkban 100--100 koronával szerepelnek, mint adományozók. Az aradi pénztézetek ezzel is dokumentálják, hogy hűek maradnak régi tradícióikhoz a szegények istápolásában. Az Aradi ipar és népbank különben a következő levél kíséretében küldte be hozzánk a 100 koronát:

Az Aradi Közlöny tek. Szerkesztőségének
Arad.

Igazgatóságunk méltányolva a tek. Szerkesztőség által meghonosított ingyen kenyérkiosztás nemes célját, van szerencsénk idemellékelve (100) egyszáz koronát az említett célra átszármasztatni. Teljes tisztelettel

Aradi Ipar és Népbank.

Megemlítjük itt, hogy az Aradi Első Takarékpénztárnak már korábban beküldött az ingyen kenyérre 100 koronát, mint azt annak idején kimutattuk.

Sz. H. urtól egy versike kíséretében kaptunk 1 koronát az ingyen kenyér céljaira.

Beérkezett még Bánfy Katica kisasszony gyűjtésében 3 kor. 24 fill., Lichtig Oszkár ur gyűjtésében 2 kor. 30 fill., és Reinitz Vilmos ur gyűjtésében 1 kor. 74 fillér.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Aradcsanádi gazd. tak. pénztár	100.—
Aradi Ipar és Népbank	100.—
Aradmegyei tak. pénztár	100.—
Viktoria tak. pénztár	100.—
Bánffy Katica gyűjtése	3.24
Lichtig Oszkár gyűjtése	2.30
Reinitz Vilmos gyűjtése	1.74
S. H. ur	1.—

Mai gyűjtésünk eredménye ... 408.28

Hozzáadva a tegnapi kimutatott 2542.21

Eddigi összes gyűjtésünk ... 2950.49

Bánfy Katica gyűjtése. Schneider Ferencné, Bánfy Józsefné és Pál Lajos 40—40 fillér, Bánfy Katica és Józsika, Szabó Róza, Oláh Sándorné és Fürk Klementin 20—20 fillér, Jelinek Jakabné 10 fillér, Szabó Róza 6 fillér, Sohet Böske és N. N. 4—4 fillér. *Összesen 3 kor. 24 fillér.*

Lichtig Oszkár gyűjtése. Lichtig Margit 40 fillér, Lichtig Aliz, Klein Miksa, Parkas Lajos. N. N., Lichtig Oszkár, Lichtig Jenő, N. N., Masik Mária 20—20 fillér, Eckhart Sándor, N. N., N. N. 10—10 fillér. *Összesen 2 kor. 30 fillér.*

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

Csalások biztosításokkal.

(Tomka Samu dr. esete alkalmából.)

Az Aradi Közlöny tudostojától.

Arad, január 15.

Az országra szóló szenzációt keltett Tomka-estet alkalmából érdekes dolgot képez végigtekinteni a biztosítási-csalások történetén. Az ilyen csalások épp oly régiak, mint maga a biztosítási intézmény. Legközönségesebb és leggyakoribb módja a gyűjtogatás. A csaló magasabb értékre biztosítja házát, butorát, kazlát vagy egyéb biztosítható értékét, főgyűjtja és jelentkezik a pénzért.

A biztosító társulatok alaposan ismerik a rájuk leselkedő veszedelmet és hatalmas védekeznek ellene. Sokszor sikerrel. A nagy tüzesetek keletkezésének okait és külső körülményeit többnyire a biztosító társulatok hivatalnokai kutatják ki. Valóságos detektívszolgálatokat teljesítenek nagy ravaszsággal és szakésszerettel. Jól ismerik azokat a körülményeket, amelyek között a tűzveszedelem támadni szokot, s ez nagy segítségükre van abban hogy felismerjék az alattomosan támasztott tüzet.

Az idők során egész szektája támadt a gonosztevőknek, kik biztosítási csalások révén akartak meggazdagodni. S ezek a gonosztevők nem riadtak vissza a gyilkosságtól sem. A leghirhettebbek egyike egy pokolgépet helyezt el egy hajón, melynek az volt a rendeltetése, hogy a sik tengeren felrobbanjon és elsüllyessze a hajót rakományával együtt. A rakomány egy része óriási összegre volt biztosítva. Csak egy kis technikai hibán mult, hogy a pokolgép még a kikötőben robbant fel. Több mint háromszáz ember menekült meg a biztos haláltól.

A legborzalmasabb biztosítási csalások egyike Magyarországon játszódott le a hetvenes években. Gyilkossággal volt kombinálva s szintén csak a biztosító-társulat élelmességének köszönhető, hogy a bűnös meglakolt.

A Tomka-estet alkalmából érdemesnek találjuk feleleveníteni a szörnyű büntényt.

A hetvenes évek elején egy nyitrai megyei kis községben élt egy szegény názaló zsidó, Grünbaum Salamon. Akkoriban szervezték vidéki ügynökségeiket a nagyobb külföldi biztosító-társulatok. Grünbaum tizenötezer forintra biztosította az életét halálet ellen. Az összeg

esaládjának volt kifizetendő, mihelyt ő meghalna.

Hogy ezt az összeget magának megszeresse, Grünbaum olyan büntényt eszelt ki, melyhez fogható a Pitaval-gyűjteményekben is csak elvétve találunk. Két elvetemedett cinkossal szövetkezve, hónapokon át kerestek egy embert, akinek a testtörzse a Grünbauméhoz hasonló. Végre egy decemberi estén a morva határszélen egy vándorló legényt találtak, ki egyedül ballagott a meredek országúton. A bollogtalan embernek zömök teste volt, épp olyan, mint a Grünbaumé. Ez döntötte el sorsát. A cinkosok megvárták, míg beesteledett, aztán rárontottak és meggyilkolták.

Erre a gyilkosságra építette föl Grünbaum Salamon a biztosítási csalást. A meggyilkolt embernek ugyanis levágták a fejét, bevitték az erdőbe és elásták. A törzsét iszonyúan megcsontítva, levéthették és ráaggatták a Grünbaum Salamon ruháit. Azzal otthagyták.

Másnap reggel a falusi emberek ráakadták a megcsontított és eléktelenített hullára. A ruha után néhányan Grünbaum Salamont vélték fölismerni benne. Be is vitték a faluba annak fiatal feleségéhez, ki zokogva, kezét tördelve agnoszkálta.

Másnap délután el is temették. A temetést, vagyis a saját temetését Grünbaum a padlásról nézte végig. De később ezt a rejtékhelyet nem találta elég biztosnak, kiköltözött az erdőbe egy szénégető kunyhóba és ott akarta megvárni, míg a biztosítótársulat feleségének kifizeti a biztosított összeget.

Ez azonban nem történt meg. A biztosítótársulat kiküldött hivatalnok a gyanusnak találta, hogy egy földhözragadt szegény házaló-zsidó olyan magasra biztosítja magát. De még gyanusabbnak találta a meggyilkoltatás körülményeit. Az érthető, hogy egy házalót néhány forintjéért meggyilkolnak, de miért kellett a hullát oly iszonyúan elékteleníteni, s főleg miért vágták le és tüntették el a fejét?

A biztosító hivatalnok mitsem szólt az asszonynak erről a gyanuról, sőt biztosította, hogy a pénzt mihamarább meg fogja kapni. Csak néhány hétbe kerül, míg a kötvényt Triestből megküldik.

Titokban pedig fogadott egy öreg pandur-örmezt, kinek magas jutalmat biztosított, ha Grünbaumék háza táján leselkedik, s hirt ad az ott történtek felől. A pandurörmezt egy holdvilágos éjszakán látott valakit közeledni a kis zsidó bolt felé. A bandukoló alak parasztruhába volt öltözve, de fején asztrakán sapka volt. Így nyitramegyel paraszt nem öltözködik. Utána lopódzott s éppen akkor érte el, amikor az ablakon zörgetett. Rászól:

— Ki vagy, hé?

A megszóltott nem válaszolt, a pandurörmezt jól a szemé közé nézett.

— Nini, hisz te Grünbaum Salamon vagy. Hát hogy kerültél elő a tulvilágból?

Nyomban letartóztatta s a nyitramegyei törvényszék néhány hónap múlva huszesztendei fegyházra ítélte, melyből tizenhat évet ki is ült. Aztán feltételes szabadságra eresztették.

A szabadságot Grünbaum arra használta fel, hogy Budapesten, majd Grácban újabb biztosítási csalásokat követett el. A gráci törvényszék nyolc esztendei fegyházra ítélte. Most üli le ezt a büntetését, s ha onnan kikerül, még Magyarországon fog huszesztendei börtönt elszervezni.

Az ő esetéhez képes az öngyilkos fülorvos családja igazán elenyészően apró deliktum. Még nem is volt család, csak csalási kísérlet, mely csupán magánvádra üldözhető.

Jóformán csak rendőri kihágást követett el, s ezért elég súlyosan vontak le a büntetőjogi következményeket.

De hát dr. Tomka intelligens ember volt, s az intelligens ember mindig súlyosabban lakol. Ami igazságos is.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Pillangócsata, színmű. (Páros bérlet)
Péntek: Páholy, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Boszorkányvár, operette. Sugár Aranka vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Eleven ördög.

— Aradi Aranka utolsó fellépése. —

Az „Eleven ördög” régi muzsikája még mindig figyelmes fülekre talál. Az elcsépezt dallamok még most is üdék és ha gyermekkori reminiscenciák is vegyülnek közé, szívesen hallgatjuk, feltéve, hogy a szereplők is hozzájárulnak az illúziók fentartásához. Felhő Rózi ebben a szerepben mutatkozott be a mi színpadunkon és jól esett megállapítani, hogy óriási különbség a mai és az akkori vicomt között. Akkor sem eleven, sem ördög még nem volt — ma tulárad benne a pajkosság. A kis szabóné szerepében lépett föl Aradi Aranka. Bár a szerep a vikomte mellett másodrendű, a vendég mégis előtérbe tudta helyezni kedves játékaival és énekével. Nagy előnye Aradi Arának, hogy érthető szövegkiejtésével a dallamot kifejezésteljesen tudja interpretálni. Ez az előny különösen a tüsszentő áriában és a „Csak suttymban” című betét kuplénál érvényesült. Mindkét dalát zajosan megtapsolták és meg is ismételtették.

Énekbiztonságának jelét adta a duettben, a hármass és ötszben és a nagy ansembleban. A vendég azzal a tudattal térhet vissza a kecskeméti színpadra, hogy a mi igényteljes közönségünk örömmel konstatálhatta nagy haladását. Jól esett szép tehetségének fejlődését megismernünk, és mikor ma bucsuzunk tőle, abban a reményben tesszük, hogy nemsokára ismét viszontlátjuk.

Felhő Rózi sikerült alakítása mellett dicsegetes volt Mezey, kinek alakításai tökéletesek, Polgár, ki a komikum erős képviselője volt, és Giréth, ki a rövidlátó bárót ügyesen játszotta. A kar ma sem volt élvezhető.

* Sugár Aranka Aradon. A temesvári színház kiváló koloratur primadonnája szombaton Boszorkányvár operett Coralie szerepében lép föl, Sugár Aranka néhány év előtt az aradi színpáz énekesnője volt, azóta a buda-temesvári színháznál működött mint koloratur primadonna a sajtó és közönség teljes elismerése mellett. A művésznőt nagy elfoglaltsága miatt csak ez egy estére nyervehette mdg a színház.

* Pillangócsata. Sudermann kitűnő színművét elevenítik fel holnap este, melyet két év óta nem adtak az aradi színpadon. Legutóbb Vizváry Marika vendégszere eít e jeles színműben, mely a repertoának mindig vonzó darabja volt. A főbb szerepeket Angyal, Komlóssy, Menszáros, Bácsné, Fenyéri, Palágyi, Giréth, Nemes játsszák.

* A páholy. Pénteken tartják meg a Páholy bemutatóját, melyet eddig László Gyula betegsége miatt kellett elhalasztani. A vigszínház óriási sikert aratott bohózata e héten csak egyszer kerül színre a pénteki bemutatón, mert szombaton a hirtelen közbejött vendég-szereplés miatt Boszorkányvári adják.

* Az „Oratórium” egylet holnap, csütörtök este 8 órakor a templom utcai iskola dísztermében próbát tart. Az einökség felkéri a tagokat, hogy ezen a próbán teljes számmal megjelenni szíveskedjenek.

Szilágyi Dezső hagyatéka.

(Árverés helyett — elárúsítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Szilágyi Dezső hagyatékának tegnap lett volna nyilvános árverése az elhunytnak Harmincad utcai volt lakásán. A nagyváradi árvaszék azonban az örökösök hagyatéki ingóságainak nyilvános árverés útján való eladását mellőzni kívánta és a többi nagykorú örökös kérvényezésére Szilágyi Dezső közeli rokonát, Ponyár Uzsébet bizta meg, hogy szabadkézből adja el a hagyatéki ingóságokat. Erről az intézkedésről értesítették az összes érdekelteket és a budapesti V. kerületi járásbírósgot, mint hagyatéki bíróságot. Így a mai nyilvános árverés elmaradt.

Az ingatlanok elárúsításáról egy fővárosi lapban a következőket olvassuk.

Félesztendeje, hogy eltemettük Szilágyi Dezsőt. Félesztendő nagy idő, elég rá, hogy elfelejtsünk egy nagy embert, akinek a lángelméje husz esztendő politika életét világitotta meg.

S ma újra aktuális Szilágyi Dezső. Az ingóságait adozatják el. Azok az apró szobák, amelyek ez előtt, — nem is olyan régen — otthonul szolgáltak ennek a nagy embernek, ma tele voltak idegen „venni szándékozókka”. Szobája ajtaja, mely eze őt, — nem is olyan régen — csak a kiválasztottak előtt nyílt meg, ma megnyílt mindenki előtt: bebocsáttaték, aki zörgetett. Szilágyi Dezső hagyatékát árverelték . . .

Olyan tétován lép be az ember. Egy öreg parasztszöny nyílja ki az ajtót.

— Itt van, kérem, a Szi . . . ?

— Csak tessék bemenni, már vannak bent.

Az apró szobácskák telistele vannak káppal, butorral, aprósággal. Kissé rendetlen is a szoba, mióta annyian járnak-kelenek benne. Összeszorul az ember szíve.

— Hát itt lakott? Itt élt? Ime a puha karosszékek. Itt támadtak az ötletei.

Amott a széles diván.

— Ezen szeretett heverészni — magyarázta a szolgál. — Négyszáz koronára becsülték fel az urak.

Egy ember elbiggyesztette a száját.

— Nagyon drága.

— Vannak olcsóbb dolgok is — felelt a szolgál.

Az emberek egyre jönnek. Sorba veszik a tárgyakat. Megütögetik a fringiák acélpengéjét, nem hamis-e.

— A kegyelmes ur csak finom dolgokat vásárolt — mondta a szolgál.

S a szobán úgy meglátszik, hogy nem volt szerető asszonykéz, aki rendbehozta a házat. Oly komor az a sok festmény, melyet bizonyára azért vásárolgatott össze a kegyelmes ur, hogy felvidítsa, megvigasztalja agglegényi bus, sivár napjait. És most, a halála után betolakodik az otthonába a sok idegen, kíváncsi ember. Összeolvassák a mosdó alatt, hogy hány pár cipőt hordott. Sorra veszik a könyveit. Mik voltak az olvasmányai. Az árverési hiénák fitymálva bírálgatják a festményeit. Az egyik azt mondta:

— No, a képekhez nem igen értett.

Ha élne, ha látná, hogy mi történik az ő lakásában: hogy kergetné ki a kalmárokat!

A hálószobája a legérdekesebb. A főbutorzata egy hatalmas ágy. Az almárium tetején két gyönyörű márvány mellszobor a néma tanuja annak, mint iparkodik mindenki valami emléket, lehetőleg olcsó emléket vásárolni a nagyember hagyatékából. Az egyik mellszobor

egy királynő szobra: Mária Antóniaé. A másik szobor is királynőt ábrázol, szinpadi királynőt, az empire-kor egyik hírneves színművészt, aki szépség tekintetében vette fel a harcot Mária Antóniával. Ugy képzelet az ember, hogy Szilágyi Dezső, ez a nagy agglegény a magánosság óráiban sokat elnézhette ezt a két megkövült szépséget. Az egyik, az igazi királyné büszkén tekintett le rá, a másik, a szebbik: szemérmesen lesüti a szemét.

A híres szfinksz-kép is ott lógott a szobája falán. Faragó József, az ismert karrikaturarajzoló tudvalevően egy izben szfinksznek rajzolta meg Szilágyi Dezsőt. Kőből való mivolta ott mosolyog a homokpusztaság közepette. Bánffy Dezső és Apponyi Albert csodálkozva néznek föl rá. Körülötte dühöng a sivatag réme, a számum. Elsőpréssel fenyeget mindenkit. Kétségbeesett már minden ember, csak a szfinksz mosolyog.

Ezt a karrikaturát Faragó odaajándékozta a nagy szfinksznek, ő pedig az ágya fölé akasztotta.

A hálószobának van még egy kis intimitása. A legbensőbb szobájában, az asztalon két márványból való gyermekfej van. Es ez a két gyermekfej sok mindent megmagyaráz. Az a hidegszívű ember, a rideg politikus a világ zajából, a politika rut forgatagából idemenekült a két mosolygó gyermekfej közelébe, és itt a magánosságban megtalálta azt, amit az életben sohasem talál meg: a mosolyt, a derűt, az ártatlanságot. Ott a magánosságban megtalálta a szívét.

A szomszédos szobában most nagy a rendtelenség. A Korpusz Juriszok között egy sereg tornaeszköz, meg vagy harminc kard van egymás mellé rakva. A kardok között van diszkard, van handzsár, kínai pallos, fringia, damaszki acélpenge, vivótör, medveölő kés és szláv fegyverek. Nagyon szerethette a fegyvert. A sok fegyvertől, meg jogtudományi munkától egyéb alig is fér a szobába; a Nagy Napoleon márványszobra is kénytelen volt megelégedni azzal a helylyel, amely az egyik könyvszekrény mellett jutott neki.

Ugy estefelé eljött Mikszáth Kálmán is, hogy valami emléket vásároljon annak az ingóságai közül, aki életében annyi remek témát adott neki. A revolverek és a kardok között válogatott hasszasan, végre is egy merész fordulattal kiválasztott magának egy bőrből való puha karosszékot.

Azalatt Nagy Miklós, a Vasárnapi Ujság kitűnő szerkesztője a másik szobában megmagyaráztatta magának Farkas Lászlóval, hogy miként történt a szerencsétlenség. Es míg a másik szobában egyeztek a kardokra, meg a képekre, ki-kihallatszott Farkas László szava.

— Itt a mosdó mellett feküdt, amikor beléptem. Estében úgy látszik, az ágy vasa megsebezte a fejét. Nézd, a párna még most is véres...

SPORT.

+ Nemzetközi vívóverseny Szegeden. A Szegedi Vívó Egyesület 1902. évi február 15. és 16-án kard és vitéz amateur versenyt rendez. Fegyvernem: kard és tör. A versenyen részt vehet minden gentleman amateur-vívó. Nem vehetnek részt a versenyen vívómesterek, katonai vívómesteri oklevéllel bíró tiszték, vívómester-segédék, altisztek, továbbá középiskolai tanulók. A verseny minősítési küzdelemből és körvívásból áll. A versenybírók a versenyzőket 0-20 pontig osztályozza s az így nyert egységek száma állapítja meg a minősítés sorrendjét. Az első osztályba sorozandók azok, kik 16-20-ig; a másodikba, kik 12-16-ig (kizárólag); a harmadikba, kik 8-12-ig (kizárólag) pontoztattak. A 8. ponton alul minősítet-

tek osztályba nem soroztatnak. Az első osztályba sorozott vívók arany és aranykeretes ezüstérmét, a második osztályba sorozottak nagy és kis ezüstérmét, a harmadik osztályba sorozottak bronzérmét kapnak. Minden vívó, aki a minősítési küzdelemben 16 pontot, vagy annál többet kap, részt vesz a körvívásban, akik kevesebbet kapnak, elesnek a verseny folytatásától. A nevezés határnapja: 1902. február 10. este 9 óra. A nevezések Leinzinger Gyula, a Szegedi Vívó Egyesület pénztárnokához intézendők (Szeged, Széchenyi tér 7. szám) A Magyar Athletikai Szövetség vívóverseny szabályai érvényesek.

Az aradi rabbi pálfordulása.

(A hitközség rendkívüli közgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Általános beszéd tárgyát képezte ma városzerte az aradi rabbi famózus ügye. Nemcsak a közvetlenül érdekelt hitközség tagjai között, hanem az azonkívül állók is tárgyalták e kérdést. Jellemző a dologban az, hogy minden körben csak egy nézet volt: az, tudniillik, a minnek mi első izben adtunk mai cikkünkben kifejezést, hogy a rabbi önmaga rombolta le azt az alkotmányt, melyet 6 évvel ezelőtt a liberalizmus egyik oltáraképe gyanánt felépített.

Nagyon rossz tanácsadói voltak azok a főrabbinak, a kik elhatározását jóváhagyták.

A hitközség körében valóságos forrongás uralkodik és a hívők, kik rendesen lekipásztoruk mögé állva élnek és cselekszenek hitük parancsai szerint, ma már kiváltak a sorból és szomorú lehet a lelkészre nézve, mikor azt kell tapasztalnia, hogy egyedül áll és a hűség nyáj elhagyja.

Az aradi hitközségnek százados tradíciója mindenkor a reform jegyében állott. Chorin Áron, Steinhardt Jakab neve nemcsak a hazai zsidóság történetében ragyog, hanem az európai zsidótörténelem lapjai is dicsőítéssel örökítik meg nevüket. Ezeknek nyomdokaiba lépszott lépni Rosenberg Sándor dr. is. Hat évvel ezelőtt hirdetett elve Chorin és Steinhardt szellemében volt tartva — és ma önmaga tépte ki saját nevét a reform férfiak jegyzékéből.

A 6 év előtti és a mostani aradi főrabbi között mély örvény tátong. Akkor harcias, a vallás, a humanizmus érdekében merészen sikra szálló férfi állott a hitközség előtt, ma olyan, a kinek elvei vannak ugyan, de azokat keresztülvinni nem akarja. Akkor, minél hevesebb volt a harc, a küzdelem, annál szilárdabb, keményebb lett a meggyőződés, ma ez a meggyőződés meglazult, megpuhult egy támadó kis ujságcikk folytán. Akkor kiállt a porondra a rabbi, szót mint Luther:

— Itt állok, másként nem tehetek.

Ma elvonul a porondról, ezzel a mondással:

— Nem vagyok bolond, hogy oda tartsam a hátamat!

Es a hitközséggel mi történt? A hitközség eljárásága megőrizte az őskortól reahagyott tradíciót. Lelkesen fogadta a rabbi által annak idején hirdetett magas elvet és nem törődve a többi hitközségek ellenséges indulatával, a saját autonomisztikus jogkörével határozattá emelte a rabbi elvét. Ezt a határozatot promulgálta és ezt a határozatot becsben tartotta és mint vívmányra mindenkor büszkeséggel tekintett.

Mai lapunkban egy hitközségi tag ama nézetének adott kifejezést, hogy a hitközség az elejtett zászlót kezébe fogja venni és meg fogja találni a módját annak, hogy az elv, ha nem a rabbi, hát a rabbi ellenére a gyakorlatban érvényesüljön.

A hitközség nem lehet inkonzekvens ön-

magával és tradíciójával szemben. És hogy tényleg nem az, mutatja az a körülmény, hogy a holnapi napra rendkívüli közgyűlést hívnak egybe, melynek egyedüli tárgya a rabbi által felidézett kérdés megvitatása lesz. A vita eredménye már most is eldöntöttnek látszik és nem lesz más, mint az, hogy a vegyes párok egyházi áldásban fognak részesíttetni ezentúl is Aradon és a hitközségnek lesz gondja rá, hogy az áldás ki is szolgáltassék a jelentkezőknek.

Ha azután is támadásban fog részesülni a hitközség akár az „Egyenlőség”, akár a többi rabbik részéről, a hitközség magasra fogja tartani a liberális zászlóját, mely lekipásztora kezéből kihullott.

Meggyilkolt

pénzes-levélhordó.

(Mérénylet fényes nappal.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 16.

Ritka vakmerőséggel és cinizmussal ölte meg ma délben 12 órakor Kolozsvárott egy pénzeslevélhordót. A gyilkosságot két suhanc azért hajtott végre, hogy kirabolhassa a rendesen nagy összegeket vivő levélhordót.

Fényes nappal történt a rablógyilkosság. A gyilkosok fejszével ütötték le a pénzeslevélhordót, hogy kifoszthassák a pénzes táskáját.

Az esetről a következő részletes tudósítás számol be:

Friedrich Ferenc 28 éves és Szöcs Gyula 25 éves asztalossegédék a minap érkeztek Kolozsvárra.

Friedrich Ferenc tegnapelőtt Kovács Albert néven vett ki egy lakást az Unió utcában. — Nemsokára beköltözött hozzája társa, Szöcs Gyula is.

Még a tegnapi nap folyamán négy koronát adott fel Friedrich a postán „Kovács Albert Kolozsvár, Unió-utca” címen.

Ma azután mind a ketten abban az időben, a mikor a postás érkezni szokott, otthon maradtak, lesben állva. Dél felé érkezett az Unió-utca Burger pénzeslevélhordó.

A levélhordó, a mint a házba lépett, kezdősködött, hogy ott lakik-e Kovács Albert? Szöcs Gyula lépett erre elő és azt mondta, hogy ő az. A háziasszony is ráhagyta, hogy Kovács Albert nevű ember igenis lakik ő nála, de nem tudta, hogy Szöcs adta ki magát Kovács Albertnek.

Mig Szöcs a levélhordóval a személyazonosság felől tárgyalt, azalatt Friedrich a levélhordót hátulról egy fejszével fejbeverte.

A csapás dacára még volt annyi ereje a levélhordónak, hogy védelmezhesse magát. Irtózatos dulakodás támadt a levélhordó és a két gyilkos között, melynek hevében Burger meg is harapta a Friedrich kezét. A két legény azonban addig fojtotta a szegény embert, míg az összerogyott.

A zajra a házbelieliek összeszaladtak, mire Friedrich futásnak eredt, de még idejekorán elfogták.

A levélhordót a rendőrség a kórházba szállította, ahol azonban a szenvedett sérülések folytán rövid pár órai szenvedés után meghalt.

A táskában, melyet nála találtak, 7003 korona készpénz és egy csomó utalvány volt. A rendőrség ezeket az értékeket lefoglalta.

Burger 48 éves, nős ember volt és két árvája siratja.

A két gonosztevőt a rendőség természetesen rögtön letartóztatta. A kihallgatás folyamán mind a ketten beismerték bűnüket és bevallották azt is, hogy a dolgot tervszerűleg készítették elő. Az eszme különben Friedrich-től származik, ő vette rá fiatalabb társát, hogy a kiviteiben neki segítsen.

A vizaknai választás.

(Hámory László dr. mandátuma.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

A vizaknai kerületben 1901. október hó 2-án dr. Hámory László szabadelvű párti képviselőt választották meg 17 szótöbbséggel Zeyk Gábor, Bródy Lajos, Hartmann Elek és Söpkér Sándor jelöltek ellenében.

A választást Kronberg Gyula és társai vizaknai lakosok petícióval támadták meg. A kérvényben a választás érvénytelenítését kérik, azon az alapon, hogy Hámory választható nem volt; mert neve nem fordul elő a vizaknai kerület választóinak névjegyzékében. Vádolják továbbá azzal, hogy a többséget vesztegetéssel szerezte meg.

A petíció tárgyalásával ma délelőtt foglalkozott a kir. kuria II. választási tanácsa, Paiss Andor elnöklete alatt. A kérvényezőket dr. Ragályi Lajos képviselte, választás védőként dr. Darvai Fülöp budapesti ügyvéd jelent meg.

Miután a kérvény ellen alaki kifogás nem emeltetett, a kérvényezők képviselője szóval is előterjesztette a petíció tartalmát. A petíció az 1899. XV. 3. §-ának 1. és 2-ik pontja alapján támadja meg a választást. Allítja, hogy Hámory választható nem volt, mert neve nem fordul elő a vizaknai kerület választói lajstromában. A 2-ik pont alapján bizonyítgatja, hogy Hámory a többséget vesztegetések útján szerezte. A választókat úgy maga, mint megbízottjai pénzzel, vagy pénzürtékekkel vásárolták, a görög keleti papokkal megállapodott 2000—2000 frtot ígért az összes iskolák számára. A papoknak pénzt adott, hogy ne csak ők szavazzanak rá, de biztosítsák számára a kerület választóinak szavazatát. — Hámory kiállott a piacra és pénzzel tömött tárcáját mutogatta; a választóknak szivarokat osztogatott. Egy magyar választónak ezt mondta Hámory:

— Ha nem akarjátok, hogy a legelő felosztassék, válasszatok meg engemet. A szavazatszerzést és vesztegetéseket magával hozott alkalmazottja: Radnyán Miklós kurtiesi lakos is eszközölte, a ki így szólt a választókhöz:

— En nemcsak ígérek, de be is váltom ígéreteimet.

A választás napján a választókat egyenként betertették Vinczellér János lelkész házába és ott megvesztegették őket.

Miután a felhozottak abszolút érvénytelenségi okokat képeznek, a kérvényezők képviselője kéri a bizonyítás elrendelését és a választás érvénytelenítését.

Darvai Fülöp dr. választásvédő válaszában kijelenti, hogy a petíció tele van utvesztőkkel és valótlanságokkal s csodálja, hogy vele a Kuria elé merészkedtek lépni. Előterjeszti cáfolatait s első sorban bemutatja a pécskai választók névjegyzékét, a melyben Hámory neve fel van véve, így tehát választható is volt.

Ezután sorra veszi a felhozott érvénytelenségi okokat. A kérvényezők, Hámorynak a kerületben pár nappal előbbi megjelenését, kalandor politikának nevezik. A kerületben nem kevesebb, mint öt jelölt próbált szerencsét; mi jogn mondják a kérvényezők épen a Hámory megjelenését kalandor politikának, holott azt mindannyian megtették? Azt állítja a kérvényezők képviselője, hogy Vizakna választóinak száma oly csekély, hogy könnyen meg lehet vásárolni az egész kerületet. De hogyan lehet az, hogy a választás előtt, egy fél óra alatt, megvették a 159 embert, betertették Vinczellér lelkész házába, kifizették őket és azután le is szavaztatták?

Ukmányokkal igazolja, hogy Radnyán Miklós nem volt alkalmazottja Hámorynak; Radnyán nem is kurtiesi, hanem budapesti lakos. Azt mondja a kérvény, hogy a román papok passzivitást vállaltak magyar jelölttel szemben és ebből a passzivitásukból az iskolák számára tett pénzigéreték és adományok térítették el őket; a papok ezt tudtukra is adták főpapjaiknak.

Ennek cáfolására felolvassa Hosszu László dr. balázsfalvi kanonok és még több főpapnak, papi fogadalmukra való hivatkozással történt nyilatkozatát, amelyben kijelentik, hogy erről a dologról soha tudomásuk nem volt és az soha tudomásukra nem hozott. A vesztegetés tekintetében egyetlen egyszer sincs megnevezve a személy, a kinek Hámory közvetlenül ígért vagy adott volna pénzt. Nincsenek névszerint megnevezve azok a lelkészek sem, a kiket személyesen díjazott. Hogy Hámory a piacra állott és pénztárcáját mutogatta, valótlanság, ugyszintén a szivarral való vesztegetés is. Becsületolja Vinczellér lelkész nyilatkozatát, a ki határozottan valótlanságnak jelenti ki azt, mintha az ő házában vesztegetések történtek volna.

Igy lecáfolván a petíció valamennyi vádját, választásvédő nem talál sem okot, sem alapot a vizsgálat elrendelésére és kéri a Kuriát, hogy a petíciót, mint teljesen valótlanságokat tartalmazót, utasítsa el és kérvényezőket marasztalja a költségek megfizetésében.

Ezután elnök szünetet rendelt.

A Kuria hosszas tanácskozás után a petícióban felsorolt vádakra nézve elrendelte a vizsgálatot.

HIREK.

Erzsébet főhercegnő kelengyéje.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

Bécsben, a Hoffburgban e hó 19-ikén és 20-án délelőtt 10 órától délután 8 óráig közszemlére lesznek kitéve azok az ajándékok, a melyeket Erzsébet főhercegnő kap kelengye fejében közeli esküvője alkalmára.

A kelengyét ő Felsége gazdagította a legértékesebb tárgyakkal.

A legdrágább mindenesetre az a 84 mogyoró nagyságu gyémántszem lesz, melyet egy nyakláncban a király ad unokájának. Ehhez a gyémántlánchoz még egy ragyogó diadém is tartozik, melyet a főhercegnő az esketés alkalmával fog viselni.

A király ajándéka továbbá egy 8-as alaku gyémánt csatt, közepén egy rendkívül értékes smaragddal.

Szép és szintén értékes gyémánt fülbevalókat adott a menyasszonynak Mária Valéria főhercegnő.

Az ékszerek sorozatát befejezi az a kettős ezüst szervice, melyet a király karácsonyi ajándékkul szánt a főhercegnőnek, de a melyet most kiegészítve, a kelengyéhez csatolnak.

Lónyay grófné azt a menyasszonyi fátyolt adja leánya kelengyéjéhez, melyet annak idején Brüsszel városa ajándékozott Stefánia hercegnőnek és a melyet ez esküvője alkalmával viselt.

Szell Kálmán állapota.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 15.

A Szell Kálmán miniszterelnök állapotáról ma kiadott hivatalos orvosi jelentés így szól: Ó excellenciája az éjlel nagyon jól aludt. Reggel általános állapota nagyon jó volt. A seb gyógyulása normálisan és kedvezően megy végbe. A mirigydaganat teljesen megszűnt. Erverés és hőmérséklet rendes. Charas császári tanácsos.

A király ma reggel is tudakozódott a miniszterelnök állapotáról és azt üzentte a miniszterelnöknek, hogy ne utazzék vissza Budapestre, a míg az orvos meg nem engedi.

Lajos Viktor főherceg szintén tudakozódott Szell Kálmán hogylétéről. Tudakozódtak továbbá: az olasz nagykövet, Spaun báró a haditengerészet parancsnoka, Beinländer altábornagy, Bolfras főhadsegéd, Jaworski lovag, Festetics grófné, Süss Ede, Below-Schlattau budapesti főkonzul, Kornfeld bankigazgató és más előkelőségek.

Most, hogy a gyógyulás immár teljes, nem titkolják többé, hogy a miniszterelnök nagy veszedelemben forgott, mert könnyen aggasztó komplikációk állhattak volna be.

Szell Kálmán ugyanis még vasárnap délelőtt, nagy láza dacára, jelen akart lenni az audienciákon és csak Budapestre visszatérve akarta magát a szükségessé vált műtétnek alávetni.

Csak Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter erélyes unszolására határozta el magát a miniszterelnök arra, hogy vasárnap operáltatja meg magát, minthogy a veszély már igen nagy volt.

Széchenyi Gyula gróf egyáltalán valóságos élő gondviselése volt a miniszterelnöknek, a kit lábadozása alatt is annyi szeretettel, gondtal és figyelemmel halmozott el, hogy méltán köszönetet érdemel mindazok részéről, akiket a miniszterelnök betegsége aggodalommal töltött el.

Figyelmeztetjük mindazon t. vidéki előfizetőinket, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben lapunk további küldését megszüntetjük. A hátralékos előfizetők az e hó 18-án megjelenő lapot már nem kapják meg.

— Tisza Kálmán képviselő. Abrudbányáról jelenti egy táviratunk, hogy Tisza Kálmánt ma egyhangulag az abrudbányaverespataki választókerület képviselőjévé választották.

— A Petőfi-koponya. Hosszu József balázsfalvi főgimnáziumi igazgató, a midőn megemlítették előtte, hogy Budapestre antropológusok jönnek a koponya megvizsgálása végett, kijelentette, hogy ha az antropológusok nem is konstatálnák egész határozottsággal, hogy a koponya Petőfi koponyája, a tanári kar, a mely erről az eddigi adatok alapján is meg van győ-

zódve, *ezüst szekrénybe helyezi a koponyát és kegyelettel megőrzi.*

— **Vasut Kisjendőtől Barakonyig.** A gyula-barakonyi vasut létesítése mindinkább összegabalyodik. A Bene Környei terv szerint az építés megkezdült, most Békésvármegye közönsége kért erre előmunkálati engedélyt, melyet azonban a kereskedelmi miniszter egyelőre nem adott meg, mert már előzőleg az „alföldi gazdasági vasut részvénytársaság” is kért előmunkálatra engedélyt *Kisjendőtől Nagyzerind, Miske, Vadász, Seprős és Apáti községek irányában Barakonyig vezető vasútra.* Előbb tehát tájékozást akar a miniszter arról szerezni, vajjon melyik tervezet felel meg inkább az érdekeltség kívánalmainak.

— **A fővárosi újságírók és a rendőrség.** A budapesti újságírók egyesületének választmánya ma délután *Vérsi József* elnökleite alatt rendkívüli ülésben foglalkozott avval az incidenssel, mely a minap *Rudnay Béla* főkapitány hivatali szobájában folyt le. A főkapitány ugyanis magához hívatta a két újságíró szindikátus egy-egy tagját, és ott a Tomka-ügygyel kapcsolatban sértőleg nyilatkozott az újságírókról. A választmány tudomásul vette az elnökségnek ez ügyben tett lépéseit és kimondották, hogy a választmány fenntartja a sajtó számára a kritika feltétlen szabadságát, úgy a rendőrséggel, mint minden más közintézménnyel szemben. Élesen elítéli a főkapitány eljárását és elvárja, hogy a rendőri sajtóiroda nem lesz a jövőben cáfoló iroda, hanem megmarad továbbra is olyan intézménynek, mely a sajtó informálására van teremtve. A választmány kijelenti, hogy ezek az állapotok tarthatatlanok és óhajtható volna, hogy a budapesti rendőrségnél mihamarabb gyökeres reformok léptessenek életbe.

— **Korteskedés Tótváradon.** Lapunk mai számának „Hogy korteskednek Tótváradon” című közleményére vonatkozólag a „Viktoria” takarékpénztár részéről a következő felvilágosítást vettük: *Mircu Aurél*, ki Tótváradon egyik képviselője az aradi Viktoria takarékpénztárnak, december hó 9-én levelet küldött az intézethez, melyben kéri, hogy Bugy György ottani lakos 134 koronányi váltóhitelét mondják fel, miután az illető tulajdonképpen nem a maga számára, hanem *Tempeleán* volt lusedi tanító számára kérte a kölcsönt, aki ez összeget már visszafizette Bugynak, de ez mindamelllett most ujlag kéri szándékozik a 134 koronát *Tempeleántól*. Az intézet látván, hogy a dolog nem tiszta, a kölcsönt ez okból Bugynak felmondta. Mindezt a „Viktoria” takarékpénztár igazgatósága *Mircu Aurél* levelével igazolta előttünk. Egyben annak a közzétételére is felkérte lapunkat a nevezett pénzügyintézet, hogy politikával nem foglalkozik, s rá nézve teljesen közömbös, hogy Tótváradon miképp folynak le a községi választások. Az intézet gondoskodott egyébként arról is, hogy amennyiben nevével visszaélés történt volna, az megtorlatlanul ne maradjon.

— **Tomka dr. temetése.** Tegnap délután négy órakor helyezték örök nyugalomra az öngyilkossá lett *fülörvost, Tomka Samu drt.* Már tegnap előtt átszállították a holttestét az orvos-tani intézetből a rákos kereszturi izraelita temető halottas házába. A halottat zsidó szokás szerint fehér halo ti ruhába öltöztették és egyszerű fakoporsóba helyezték. A halottasházban gyülekeztek az öngyilkos orvos rokonai és hozzátartozói. Az orvosnak első osztályu temetést rendeztetett a családja. A kórus gyászdalokat énekelt. *Weiszburg dr.* rabbi imát mondott a holttestem felett. A gyászolók kis serege kísérte utolsó útjára a szerencsétlen embert. Tomka holttestemét a VII. szakasz ötödik sorában lévő

42. számú saroksirba eresztették le a temetést rendező vállalat emberei. A gyászszertás alatt az orvos boldogtalan felesége elalélt.

— **Eltűnt bankár.** *Császár Rikárd* budapesti születésű huszonhat éves bank bizományos napokkal ezelőtt elhagyta lakását s azóta nyoma veszett. Császár nős ember, a kit — *hir szerint* — az utóbbi időben jelentékeny pénzvesztések értek.

— **Az elkésett tél.** Január közepén, java téiben, mint valami csodás természeti tüneeményt kell megemlítenünk, hogy esett a hó. Az enyhe télnek hirtelen előtt csipős hideg járt, míg végre a felhőkkel terhes égből, dél felé sűrű hóvihék kezdtek esni. Az optimisták szerint ez a havazás volt a tél beköszöntője és egyszersmind elmulása is. De: vannak, akik úgy vannak meggyőződve, hogy ezután következik csak a java tél, az igazi veszedelme a szegény embernek, elkövetkezése a nyomoruságnak.

— **Egy hercegi völegény mulattatása.** *Frigyes* főherceg tegnap családjával, továbbá *Salm-Salm Alfréd* és *Amánuel* hercegekkel meglekintette a pozsonyi várat. A főherceg, aki tudvalevőleg hadtestparancsnok, délután *riadót fuvatott*, mire a *négyezer főnyi helyőrség* sietve az *Eszterházy-térre* gyűlekezett. A csapatok azután elvonultak a főherceg előtt.

— **Kinevezés.** *Piry József* pankotai adóhivatali gyakornok a bacsstopolyai adóhivatalhoz ideiglenes adótisztte nevezetett ki.

— **Crispi emlékiratai.** Rómából távirják, hogy *Crispi* papirjai között egy emlékiratot találtak, amelyik súlyosan kompromitáló adatokat tartalmaz több olasz, osztrák és német politikusról. Az emlékiratban a politikusok oly sorrendben vannak felsorolva, amint azok *kisebbségi nagyobb pénzüsszeget kaptak a hármasszövetség megkötésénél.*

— **A szabad lyceum.** Válogatott és tulnyomóan hölgy-közönség előtt tartotta meg ma *Burián János* a szabad lyceum felolvasó ciklusán a rómaiak kultur-történetéből merített felolvasását. Ismertette a rómaiak művészet szerelétét s az ezzel karöltve járó kulturális fejlődést. A kultur-történeti adatokban gazdag előadást a hallgatóság megapso ta.

— **A lumpoló trónörökös.** Berlinben pár nap előtt az a hír terjedt el, hogy a német trónörökös *bonni* tanulmányait félbeszakítja, amire okot azok a lumpolások adnak, melynek folytán a trónörökös nemrég egy 60.000 márkás váltóadósságot csinált. A váltót a császár tudvalevőleg kifizette, de fiát hazarendelte. Egy újabb távirat szerint a császár megbocsájtott fiának s továbbra is *Bonnba* hagyja.

— **Házasság.** *Szendró Mór* cs. és kir. tart. hadnagy máv. hivatalnok f. hó 19 én fél 11 órakor köt házasságot az anyakönyvi hivatalban *Taub Róza* kisasszonnyal, *Taub József* leányával.

— **Udvari bál Belgrádban.** A belgrádi királyi palotában tegnap éjjel tartották az első udvari bált a király házassága óta. Nagy érdeklődéssel néztek a bál elé, mely a *Milán* és *Natalia* korabeli fényűző ünnepelektől *Draga* királynéja a női toillettek egyszerűsége s a nemzeti jellem erősebb prononcirozása által különbözött. *Draga* királyné egyszerű atlasz-toillettet viselt, gyémánt-diadémet a fején s drága gyöngyöket a nyakán. A diplomácia hölgyei teljes számban megjelentek. 10 óra tájban az összes vendégek — körülbelül 700-an — együtt voltak, az udvart várva, mely fél 11-kor vonult be a nemzeti himnusz hangjai mellett. A királyi pár mind-nekelőtt abba a terembe ment, ahol a diplomaták voltak hölgyeikkel együtt. A cerele után a királyi pár a nagy táncterembe ment, hol a tánc rögtön megkezdődött. *Sándor* király, ki tábornoki egyenruhát viselt, nyitotta meg a

bált *Draga* királyné oldalán a nemzeti kolóval azonnal hozzájuk csatlakozott ifjui lendülettel a diplomáciai testület doyenje, báró *Waecker-Gotter*, *Draga* királyné legidősebb nővérével. Közvetlen utána jött báró *Heidler von Egeregg*, magyar-osztrák követ, aki ügyes kolotáncosnak mutatta be magát. Most a diplomácia többi urai és hölgyei is táncba álltak, nem véve ki a törököket sem. A keringőnél különösen a magyar-osztrák követség fiatal urai tűntek ki. Az első négyest a király a német követ nejjével, *Waecker Gotter* báróval táncolta, *Draga* királyné pedig *Bonham* angol követtel.

— **Légi utazás Bécsből Bajára.** A „Meteor” katonai ballon tegnap négy és fél órás légi utat tett Bécsből és *Baján* kötött ki. A gömböt *Hinterstoisser* kapitány vezette.

— **Vád alá helyezett jezsuiták.** A párisi lapok jelentése szerint a jezsuita-rend néhány párisi tagját az egyesületi törvény rendelkezéseinek megszegése miatt pörbe akarják fogni. Néhány lyoni, bordauxi és marseillei jezsuita ellen is elrendelték a vizsgálatot.

— **A Polgári Jótékony Nőegylet** holnap, január 16 án 1200 koronát osztott ki *Avarfi Imréné* helyettes fővédő-urasszony lakásán, *Karolina-utca* 2. sz. a.

— **Milyen nőt vegyünk feleségül?** Egy angol lap nyílt pályázato hirdetett erre a kérdésre: milyen nőt vegyünk feleségül? Az érdemesebb feleleteket *Emile Faguet* francia író összegyűjtötte és kommentárral ellátva a *Revue Bleu*-ben tette közzé. *Faguet* e három sarkigazságot állította föl a házasságban:

Ne vegyünk feleségül „feministát”, — sem feltűnő szépségű nőt, — legkevésbé pedig tulajdonképpen fiatal, de „fővilágosodott” leányt.

A „feminista” nő a legkellemetlenebb feleség, ezt bizonyítja néhány száz angol férj levele, akiknek feleségeik „a nők jogait védő társaság” tagjai. Ilyen fajta asszonyok mást nem tesznek, mint perpatvarokat rendeznek a háznál. Gyűlölnék mindent, ami a férfiak joga; s ezt a gyűlöletet kell elszenvednie otthon a férjnek. A dohányzástól a klubbig minden férfi-szokást utánozni akarnak, de egyuttal megtilják a férjnek, ha ő él ezzel a szokással. A nőket, akikben amolyan nagy a beszélőképesség, a feminista elvek valósággal türethetlenné teszik; minden „elvért harcoló” nő szónok s jaj annak a férfinak, akinek ilyen feleség jut. Nem kevésbé boldogtalan az olyan házasság, ahol a nő feltűnően szép. A szép asszony örökös féltékenységre ad okot, amelllett rossz anya, aki önmagát imádvá, megelégedik szeretni a férjét és gyermekeit. A kevésbé szép asszony hálás ragaszkodással csügg a férjén, a gyermekeit pedig isteníti, mert nincs örökösen önmagával elfoglalva. Legveszélyesebb azonban az oly gyermek asszony, akit leánykorában a flirtok annyira megérleltek, hogy nem találnak már meglepetést a házasságban. Csábításokra könnyen hajlók és kíváncsiak a többi férfiakra, hogy megismerjék közöttük a különbségeket. Az efajta nők szolgálatják a családi tragédiák kilencven százalékát s ezek ellen panaszkodik a férjek leveleinek legnagyobb hányada.

— **Eltűntek.** A fővárosi rendőrségnél ma három eltűnést jelentettek be. Az eltűntek *Császár Richárd* 26 éves budapesti bankbizományos, *Sassara Károly* pozsonyi születésű 20 éves sütősegéd és *Schwarz* Josefín ciráki születésű 37 éves hajadon. Az eltűnteket keresi a rendőrség.

— **Az ágy.** Egy harmadát az életnek alvással tölti el az ember. Tiszta csuda, hogy még csak most akadt egy professzor, nem is német, hanem angol, aki nagy és gondos tanulmányozás alapján kimutatást készített arról, hogyan alusznak az egyes nemzetek. Nem az alvásukról számol be, hanem csak az ágyukról. Angliában a puha derekakat és a toillettel tömött vánkost kiszorította az ágyból a szőrrel bélelt matrác. Ez a „reform” amerikai eredetű. A

francia ágy széles és kemény. A német ágynak az a jellemző tulajdonsága, hogy nem lehet kinyújtózkodni benne, olyan rövid. Norvégiában gyékényből csinálnak derekaját. A magyar puha ágyon fekszik és igen melegen takarózik. Utóbbi időben ugyan nálunk is nagyon elterjedtek a felette praktikus „Dupla-széles“ ágyak. Közép- és Délamerikában a függőágy divatos. Guyanában az indianusok igen szép függőágyakat készítenek. A japánok a padlóra terített gyékényen hálnak. A fejpárnájuk — fából van. Az európai embert tönkretenné az ilyen „pihenés.“ A kínai ágy nagyon alacsony és szép faragásokkal ékes. Gyékény a lepedőjük és gyékény a paplanuk. Télen meleg gyapotkelméből készült ruhában alszanak. A legkevesebb gondja van a fekvőhelye miatt a négernek. Puha, gazdag pázsiton alszik és attól sem kell félnie, hogy meghűl. Nem is az a fő, hogy milyen ágyban fekszik az ember, hanem az, hogy jól aludjék.

— **Alarcok, juksz-tárgyak, bali cikkek.** u. m. cipők, harisnyák, ingek, legyezők, illatszerek, pipe-re-tárgyak, battiszt és selyem zsebkendők, bali csokrok, stb. igen nagy választékban kaphatók *Porter* Vilmos Nagy-Aruházában a Szabadságtéren, ahol a legcsekélyebb bevásárlás is fénykép-bonnon nyugtatva lesz. Midőn a vásárlási összeg a husz koronát eléri, minden vevő igényt nyert egy életnagyságu fényképre, melyet az aruház a vevő által adott bármely kis fénykép után teljesen ingyen készít el, csupán a papírkertért térítendő meg 3 korona.

— **Bukás után — pályadíj.** A szinpadai irodalom történetében páratlanul áll egy londoni kör, a „Playgoers Club“ ötlete. Egy színház-igazgató arról panaszkodott, hogy nem teremnek többé olyan szindarabok, melyek állandó — vagy legalább huzamosabb időn át hatással volnának a közönségre. Erre azután a klub egy másik tagja azzal válaszolt, hogy a színházakhoz benyújtott és elnem fogadott darabok között bizonyára akad akárhány sokkal jobb, mint azok között, melyeket szinpadra hoznak. Ez a téma hosszabb vitára adott alkalmat és a vitából kibontakozott az a terv, hogy a klub olyan pályadíjat fog kitűzni, melyre csakis elbukott, illetőleg visszautasított darabok pályázhatnak. Meg is indult a razzia olyan darabok után, melyek már be lettek nyújtva valamely színházhoz, és szerencsésen megbuktak — mielőtt szinpadra hozták volna. Ilyen visszautasított darabot sikerült összehozni cirka négyszázat. A négyszáz közül a bírálók kiszemelték hat darabot és ezt a hatot egy újabb bíráló-bizottság elé vitték s itt kiszemelték azt az egyet, amely alkalmasnak látszik arra, hogy a titkos drámaírókat rehabilitálja. Ez az egy is ki van már szemelve és a legvérmesebb reményeket fűzik az elbukott darabokból kielekődő pályadíjazott szindarab legközelebbi előadásához. A darab címe „A Modern Love Story“, szerzője pedig egy hölgy: Miss Netta Syrett. A kisasszony írói hírneve egyre terjed, ma már interjúvoknak is ki van téve. Ha pedig a darabja sikert arat, akkor megéppenséggel országra szóló lesz e diada.

— **Itt a farsangi évad** és így alkalomszerűnek tartjuk, hogy *bálok, estélyek vagy táncmulások* rendezése esetén — figyelmüket a meghívók, táncrendek, belépti-jegyek stb. — idejekorán való gondoskodására tisztelettel felhívjuk. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett könyv- és műnyomdánk gondosan megválogatott, betű- és díszítmény anyaga folytán ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kivétel é. csin tekintetében, de főként méltányos árak által, a mai fokozott igényeknek minden tekintetben megtudunk felelni. Ennek folytán tiszteletteljesen kérni bátorodunk a nagybecsült vigalmi bizottságokat, miszerint szükséglet esetén teljes bizalommal forduljanak az „*Aradi Nyomda Részvénytársaság*“ hoz.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő ura (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Festészeti műterem** nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3 án

Millye Kalmán akad, festő és *B. Ujváry* Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *arc képet*, egy természeti ülés, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönböztetve megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közelgő ünnepekre sok rendelés történik, miért is kéretnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. *Tanítványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Főlvétetnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyat akarnak meglepetésül készíteni. Dilettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére külön terem. Tanítványok főlvétetnek minden nap.

Leleplezett szent asszony.

(Olesó sarándoklás Rómába.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 15.

Ki hinné el, hogy Nagyváradon negyvenhét asszonyt, köztük intelligensebbeket is, olyan ostoba naivsággal be tud valaki csapni, mint azt alább olvasni lehet.

Tegnap délelőtti a nagyvárad rendőrség fülébe jutott, hogy a nagymagyar-utcai Mogyorósi féle ház valóságos zarándokló hely egy idő óta. A házban egy szent asszony lakik s hozzá nap mint nap rendezik a bucsujárást a közép-osztályhoz tartozó, többnyire jómódu, intelligensebb asszonyok.

A rendőrség elküldött a szent asszonyért, akit Pataky rendőrfogalmazó vallatni kezdett.

Az asszony harmincöt év körüli korúnak látszik. Jómódra vallóan volt kiöltözve. *A dereka körül legalább tíz olvasó csüngött.*

Először nagy komolyan adta a vallás és szentélet papnőjét. Elmondta, hogy kétszer is járt Rómába s ott a *pápa kétszer is megáldotta és megszentelte.*

A rendőrfogalmazó egy darabig csak hallgatta e jámborságokat, végre szigorú kérdések közé fogta az asszonyt. Par perc alatt aztán leleplezte magát a szent asszony.

Bevallotta, hogy *Grün* Linának hívják, Nyiregyházára való és — *zsidó vallású.*

A lakásán találtak egy kis könyvecskét, melyből különös dolgok derültek ki. Valóságos üzleti könyv volt ez. Egy pár száz asszony neve volt a könyvben. Valamennyi „hive“, pártfogoltja a kétszeres pápai áldással dicsekvő szent hölgynek. Falusi asszonyoké a többség a névsorban. De van köztük negyvenhét nagyvárad asszony is.

A rendőrség felkutatta a könyvbe jegyzett asszonyokat. Ezek vallomásaiból kiderült, hogy *Grün* Lina asszony nem ingyen apostoloskodott. Elhitette a hiveivel, hogy két-két koronáért mindegyiket elviszi Rómába. Bizonyosan angyalok szárnyaln. De sőt ajándékokat is ígért a hiveknek a könyvbe ilyenféle bejegyzéseket eszközölt:

Tóth Pálnénak — *Veronika* kendő. *Kis Antalnénak* — zenélő kápolna.

Szabó Sándornénak elefánt csont *Szent-Antal*.

Barna Mihálynénak — *Siró* Szűz *Mária*.

Es a többi. A pénzeket persze hűségeen felszedegette a delnő. Az üzlet jól ment s egyre forgalmasabb lett. Most persze megakadt. A pseudo-szent egyelőre hüvösre került. A rendőrség át fogja kísértetni az ügyész-séghez.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Szoyer Ilonka szerződéseszegeési pöre.** Abban a pörben, melyet *Leszkay* András, a Magyar színház igazgatója, indított *Szoyer* Ilonka, a színház primadonnája ellen, a bíróság tudvalevőleg a művész távollétében makacssági ítéletet hozott, melyben kötelezte őt, hogy *Leszkay* 1600 korona vinkuluma: fizessen meg. Ezen ítéletről *Szoyer* Ilonka művészi körútja alatt szerzett tudomást s ügyvédje, *Farkasházy Fischer Zsigmond* útján igazolási kérelmet terjesztett a bíróság elé. *Leszkay* ügyvédj. *Lindtner* László dr. ellenezte az igazolást, mire a bizonyítást a bíróság elrendelte ama körülmény tekintetében, vajon a művész tudott-e idejében a keresetről. Ma folyt le ez a bizonyítási eljárás a VII. ker. járásbírósnál *Kecskeméthy* Emil kir. járásbíró előtt s annak befejezése után a bíróság az igazolási kérelemnek helyt adott s a *makacssági ítéletet hatályon kívül helyezte.* Most a vinkulum kérdésének érdembeli tárgyalása következett volna, de előzetesen *Szoyer* Ilonka ügyvédje pergátló kifogást emelt azon a címen, hogy a járásbírósnál illetékességét igazolnának nem találta. A bíróság a kérdés tárgyalását január 25-ére halasztotta.

§ **Ügyvédek pöre.** A szegedi büntető járásbírósnál *Schwaiger* József dr. hivatalos helyiségében egy olyan rágalmazási pört tárgyaltak ma, melyben két szegedi ügyvéd került szembe egymással. A bűnügynök *Gyulai* Mór dr. a panaszos, ellenfele pedig *Huszár* János dr. Az ügy akként keletkezett, hogy *Huszár* János dr. aki egy pör elintézése körül sérelmet szenvedett, felháborodással nyilatkozott a törvényszéki pertárban dr. *Gyulai* Mórról, mert őt ismerte a sérelem okozójának. Ennél a pertári jelenetnél *Gyulai* Mór dr. ügyvédi praksisát *Huszár* János dr. olyan esetek felemlítésével vádolta, amelyek az ügyvédi tisztességet sértik s amelyekért ilyenformán *Gyulai* dr. rágalmazási pört indított *Huszár* dr. ellen. A büntető törvényszék ma tárgyalta az ügyvédek afférját és helyt adott a bizonyító eljárásnak. Ennek során a panaszlott ügyvéd őt vádpontja kért a tanuk kihallgatását. A tanukat ma már ki is hallgatta a bíróság, de ítélethozatalra nem került a sor, mert a bizonyító eljárás hosszabb ideig elhúzódott. Miután a bíróság *Cserő* Ede drt, *Szirmay* Katicát, *Szűcs* Albertet, *Hirsch* Bernátot és *Vermes* Edét eskü alatt kihallgatta ítélethozatalra január huszonharmadikát tüzte ki. A per részletei, annak kényes természetű adatai tudunkkal az ügyvédi kamara fegyelmi hatósága előtt is vizsgálat tárgyát képezik. A jogérvényes ítélet hivatalból fog nyilvánosság elé kerülni.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Weissbrunn* Fülöp, *Szeghalom*. — *Kohn* Zsigmond *Székesfehérvár*. — *Stefkovic* József, *Nyitra*. — *Kohlmann* Ferenc, *Gyula*. — *Pözl* József, *Bécs*.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 15.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt. Tartózkodó vételkezd mellett 14.000 métermássa került forgalomba kellemesebb irányzattal, tartott, végül néhány fillérrel magasabb árakon. Egyéb gabonaneműek irányzata nyugodt. Időjárás fagy.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. Áprillisa	9.24—9.25
Buza októberre	8.41—8.43
Rozs 1902. Áprillisa	7.60—7.61
Zab 1902. Áprillisa	7.50—7.51
Tengeri 1902. májusra	5.45—5.46
Repce 1902. augusztusra	12.30—12.40

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. Áprillisa	9.27—9.28
Buza októberre	8.43—8.44
Rozs 1902. Áprillisa	7.62—7.63
Zab 1902. Áprillisa	7.50—7.52
Tengeri 1902. májusra	5.46—5.47
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.35

Zárul 5 órakor:

	korona
Csehrák hitelrészvény	643.75
Magyar hitelrészvény	64.50
Lezámitolóbank részvény	421.50
Rima-Murányi vasúti részvény	484.50
Csehrák-magyar Államvasúti részvény	653.—
Közúti vasút	591.—
Városi villamos vasút részvény	293.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, január 15.

Magyar aranyárjádék 40/0	119.50
Magyar koronaárjádék 40/0	95.20
Magyar arany 41/10/0	122.25
Magyar ezüst 41/10/0	101.—
Magyar keleti vasut	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	94.50
Magyar Italmegváltási kötvény	101.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.50
Magyar nyereséysorsajegy kölcsön	181.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	151.—
Osztrák papírjárjádék	99.70
Osztrák járadék ezüst	99.70
Osztrák járadék arany	120.—
Koronaárjádék	96.—
1880-iki államsorsajegy	145.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1600.—
Magyar hitelbank részvény	660.50
Osztrák hitelbank részvény	644.25
Osztrák-magyar államvasut	653.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi marka	117.20
London	239.30
Paris	95.25

NAPIREND.

Január 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Marcel. — Protestáns naptár: Marcel. — Izraelita naptár: Sobebim böjt. — Görög-keleti naptár (január 3.): Malakiás. — A nap két 7 óra 28 perccor, nyugszik 4 óra 20 perccor. — A hold két 10 óra 21 perccor, nyugszik délelőtt.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 773.5 milliméter, délután 2 órakor 774.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° — 3.2. délután 2 órakor C° — 2.3. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 4. délután 2 órakor EN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor félderült, havaz. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve, vagy semmi csapadék.

Szabadságáról emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 6 órástól délután 6 óráig. Belepté-díj: Hetiköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye múzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 16. Az aradi atletikai klub értekezlete este 6 órakor (Millennium külön terem.)

Január 17. Az aradi zenekedvelők egyesületének közgyűlése délután 5 órakor.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi Oratorium-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Polgári fiúiskola.)

Január 22. A Kölcsey egyesület fölolvásó-estélya délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 26. Andriczek Ferenc cs. és kir. kamara-művész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi református egyház közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor.

Január 27. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyűlése.

Január 30. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Jegyzőválasztás Pankótán. — Az első arad-szent mártóni takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor

REGENY-CSARNOK.

A harmadik.

— Regény. —

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedűs Szeréna. [16]

(Folytatás.)

A hölgyek az ebédlőbe mennek. Helena erőnek erejével az asztalhoz akar ültetni, én vonakodom s a küszöbön helyezkedem el hárfával. Kis idő múlva oly dusan megrakott tálat tesznek elém, mely elég lett volna még hat ukrainai-hárfás gyomra elrontásához is. Hozzálatok az evéshez, először mert éhes is vagyok, másodszer meg azért is, hogy étkezés alatt jobban szemügyre vehessem Helenát.

Csakugyan, a föld kerekéségén, sehol, egy tárlaton sem lehet még egy ilyen főt látni! Soha ez életben sem láttam ilyen átlátszó szemet! Mint a tiszta folyóban a kavicsok, úgy tükröződik vissza a lélek a szemekben! Milyen elragadó mosoly játszadozik ajka körül... Carlo Dolce fejekhez hasonlít, míg a szeme s

szemöldje Sancio legnemesebb típusaira emlékeztet.

Abbahagyom az evést s csak nézek, nézek... a világ végeig el tudnám nézni ezt az arcot!

— Tegnap nem voltál nálam — szól Helena Evához — Gondoltam, hogy délután át-nézel hozzám.

— Délelőtt próbán voltam, délután pedig Magorski képét tekintetem meg.

— Láttad?

— Csak alig; óriási embertömeg vette körül, nem juthattam közelébe... És te?

— Korán reggel voltam ott. Micsoda művész! Igazán együtt tudna sirni az ember azokkal a zsidókkal.

Eva réám tekint, én meg a menyben képelem magam.

— Valahányszor időm engedi, mindig elmegyek majd. — Folytatja Helena. — Menjünk együtt, jó? Nemcsak a képnek örültem, hanem annak a tudatnak is, hogy ilyen igazi tehetséget a magunkénak nevezhetünk.

És ilyen asszonyt ne imádjon az ember?! A társalgás tovább foly:

— Kár, hogy olyan különös dolgokat beszélnek Magorskiról... Az igazat megvallva, nagyon szeretnék megismerkedni vele.

— Ugy? szolt egykedvűen Eva.

— Te ismered őt, nemde?

— Biztosítalak, hogy a személyes ismeretség után nagyon sokat veszítené értékéből Elbizakodott és hiu ember de milyen hiu!...

Nagy kedvem lett volna Evának kiöltöni a nyelvemet, bizony alig-alig fékezhettem magam. Ő meg hamiskás ibolyaszemével rám tekintve tovább folytatja:

— Ugy látszik, öreg, elment az étvágya.

No most már igazán kiöltöttem a nyelvemet, nem állhatom már tovább!

Majd ismét Helenához fordul:

— Igen, kedvesem! Inkább imádni, mint megismerni Magorskit, Ostricinski őt fodrász-börbe bujtattott genieinek nevezi.

Pedig ha Ostricinski ilyesmit mondott volna, — tudom Istenem leharaptam volna a fülét. Tudom ugyan, hogy Eva csak tréfál, de talán tulságba viszi ezuttal.

Szerencsére, a reggeli véget ért.

A kertbe megyünk, hól majd énekel-nem kell.

Ez nincs inyemre, mert szivesebben maradok mint festő a Helena oldalán, sem mint hárfás, mert...

De már ezen segíteni nem lehet!

A gesztenyefák árnyékába ülök le a fal mellé, körülöttem ezer fénykarikát rajzol a falevelek közül kikandikáló napsugár. A fénykarikák ragyognak, tündökölnék, majd meg ide-oda mozognak, eltűnnek, a szerint, a mint a szél himbálja a faleveleket. A kert messze esik az utcától, a város zaja nem hat ide el, annál is ke-ésbé, mivel a szökökut csobogása felülmúlja a távoli morajt. Nyomasztó hőség van. A sűrűségről, mintha álom volna, tündérezeneként hallatszik a madarak csicsérgése. Különbben semmi sem zavarja meg a csöndet.

Körültekintve, látom, hogy gyönyörű kép képződött. A kert a sűrűség, a fénykarikák, a két egymásba ölelkező gyönyörű szép nő, én, az agg hárfás a fal mellett ülve — mindez oly varázssal bir, melyet, mint festő, teljes egészében fölfogok, átérzek.

Teljesen beleélem magam szerepembe s bensőséggel, elérzékenyülve rágyájtok egy ukrainai népdalra:

„Boldog embernek tartanak —
Nevettem rajta szüntelen —
De ah! keserű könyek hallnak
Arcomra csöndes éjjelen.
Nyomor volt egész életem,
Ez juttat halálra.
Istenem, miért is születtem,
Mért jöttem a világra?!“

Eva mint művésznő van elragadtatva, Helena — mint az ukraina leánya s én — mint a kit a kettőjük szépsége elszomorít, megrészeget!

Helena minden tulzott érzékenykedés, minden mesterkélit lelkesülés nélkül hallgatja a dalt, de beszélő szeméből látom, hogy dalom valóságos élvezetet nyújt neki.

Milyen ellentéte szoknak az ukrainai hölgyeknek, kik a farsangot Warsóban töltik s

táncosaikat a négyes alatt halálra untatják hon vágyukkal, bár valóságban négy lóval sem lehetne őket a tánc-szezon alatt visszavinni az Ukrainába.

Helena mohón hallgatja a dalt, fejcskékjével ütemesen integet, közbe megjegyezve:

— Ezt ismerem! — Utóbb ő is énekelni kezd.

Én pedig fölülmulom önmagamot. Minden „pusztatudományomat“ kiaknázom emlékezetemből és keblemből s szerencsére kihalszok; hetmant, lovagot, kozákot, sólymot, souiast, Marussiaszt, pusztaságot, sirdombokat s minden hasonló dolgot.

Az idő mintha álom volna, oly gyorsan telt el.

Kissé fáradtan, de megittasodva tértem haza...

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.30
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.00
Gyorsvonat este 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.40
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.50
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeség szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Városi színház.

Bérlet 98. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1902. évi január hó 16 án:

A pillangócsata.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Sudermann Herman. Fordította: Márkus Miksa

SZEMÉLYEK:

Hergentheim Bácsné.	Winkelmann Fenyéri Mór.
Elza, leánya. Angyal Ilka.	Max, fia... Palágyi L.
Laura, leánya Menszáros M.	Keszler... Giréth K.
Rozika, leánya Komlósy I.	Dr. Vosinszky Réti István.
Vogel Vilmos Nemes S.	Irodaszolga. Palóczy Pál.

Kezdete 7 órakor.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatni, hogy

Aradon, Tököl-tér 7. sz. alatt

ruhaszabászati és varrási műtermemben a legfinomabb, mint egyszerű házi ruhákat is jutányos, a legfinomabb igényeknek megfelelőleg készítek.

Egyben tudatom, hogy január 15-től kezdve csakis uri leányok részére külön varróteremben

szabászati iskolát

nyitok, a hol 3 havi időtartam alatt a kellő jártasság elsajátításáért kezeskedem.

Tanulási-díj 3 havi időtartamra 60 korona.

Tisztelettel

Vuk Lukréczia,
női szabónő.

Meghívó.

Az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaság”

részvényes tagjait

folyó évi január hó 30-án

a társaság saját helyiségében tartandó

IV. évi rendes közgyűlésére

ezenfel tisztelettel meghívja:

Tárgysorozat:

1. A mérleg előterjesztése.
2. Az igazgató és felügyelő bizottság jelentése.
3. A tiszta jövedelem hováfordításának meghatározása.
4. A felmentvény megadása.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Választmány és pottagok választása.
7. Két jegyzőkönyv hitelesítő választása.
8. Esetleges indítványok.

Magyary Pál, s. k.
a társaság elnöke.

MÉRLEG-SZÁMLA

az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaságnak” az 1901-iki üzleti évről.

Pénztár számla.....	4321.34	Részvénytőke számla.....	75000
Váltó számla.....	262053.76	Visszleszámítási számla.....	75688
Jelzálog kölcsön számla.....	2900	Betét számla.....	103792.75
	269275.10	Tartalék-alap.....	7510.19
		Átmeneti kamatok.....	2416.39
		Különfélék számla.....	220
		Tiszta nyereség.....	4647.77
			264627.33
			269275.10

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.

Házbér.....	440	Váltó kamatok és illetékek.....	16795.45
Tiszti fizetések.....	1600	Jelzálog kamatok.....	299
Irodai költségek.....	233.38		17094.45
Betét kamatok.....	4717.12		
Visszleszámítási kamatok.....	2169.30		
100o kamatadó.....	468.94		
Adó.....	2017.94		
Tiszteletdíj.....	800		
Tiszta nyereség.....	4647.77		
			17094.45

Arad-Szt.-Márton, 1901. évi december hó 31 én.

Karl Márton, s. k.
pénztárnok.

id. Fakelmann Ferencz, s. k.
vezérigazgató.

Wittmann Ferencz, s. k.
könyvelő.

Magyary Pál, s. k.
elnök.

ifj. Fakelmann Ferencz, s. k.
aligazgató.

Posmaier Ádám, s. k.
igazgató.

Kasztner Mátyás, s. k.
igazgató.

Kuqler Márton, s. k.
igazgató.

Szridrány Mátyás, s. k.
igazgató.

Rosenacker József, s. k.
igazgató.

Ezen mérleg-, veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk s a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, mindenben helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Haubenreich Antal, s. k.
fel. biz. tag.

ifj. Hatzlhofer József, s. k.
fel. biz. tag.

Karl József, s. k.
fel. biz. tag.

Kaupert József, s. k.
fel. biz. tag.

Kilian János, s. k.
fel. biz. tag.

Schneider Antal, s. k.
fel. biz. tag.

Tisztelet közgyűlés!

A ker. törv. 195. §. és megbízásunknak lelkiismeretesen megfelelően jelentjük, hogy az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaság” ügykezelését és könyvelését a lefolyt év alatt gyakran megvizsgáltuk és mindig a legnagyobb pontosságot és rendet találtuk.

A mérleg, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a fő- és mellékkönyvekkel tételenként összehasonlítottuk és azok helyességéről magunknak teljes meggyőződést szereztünk.

Ezeknek alapján hozzájárulunk az igazgatóság ama előterjesztéséhez, hogy az 1901. évi kimutatott 4647 kor. 77 fill. tiszta nyereségből 5 százalék mint osztalék minden egyes részvényre kiosztassék, vagyis összesen 3750 korona, továbbá adassék jótékony célra 20 korona, e két tételnek a tiszta nyereségből való levonása után még fennmaradó 877 kor. 77 fill. egész nagyságán a tartalékalaphoz csatoltassék.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a tisztelet közgyűlést, hogy az 1901. évi üzletévről nézve ugyaz igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kéretnek a tiszt. részvényes tagok, hogy részvényeiket a közgyűlés napja előtt 3 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezték.

Arad Szt.-Márton, 1902. évi január hó 9-én.

A felügyelő-bizottság:

Haubenreich Antal, s. k.
fel. biz. tag.

ifj. Hatzlhofer József, s. k.
fel. biz. tag.

Karl József, s. k.
fel. biz. tag.

Kilian János, s. k.
fel. biz. tag.

Kaupert József, s. k.
fel. biz. tag.

Schneider Antal, s. k.
fel. biz. tag.

Utánnomás nem díjazatik.

38—1902. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle gyár épületeinek eladása iránt folyó év január hó 20-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. A nagy kéményre 1884 korona 50 fillér. 2. A szerszám kamrára 241 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1902. évi január hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Magy. kir. államv. üzletvez. Debreczen.
38414—1901. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1902. évi július hó 1-én a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére emzennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére” felirattal ellátott, nemkülönbön a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1902. évi február hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, téti bevénnyel nyújtandók be, ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig hatszáz korona készpénzben küldendő be, — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénz árába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivalkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk. osztályában) (Tisza-palota II. emelet 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázatok közül — tekintet nélkül a felajánlott bérösszeg nagyságára — szabadon választhatassanak.

A vendéglő helyiségek közül az I—II. osztályu étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén tartozik gondoskodni, míg a III. oszt. váró- és étterem világítási és fűtési költségeit felerészben a vasutintézet, felerészben pedig a vendéglős viseli.

Kelt Debreczen, 1901. december havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítések a kiadóhivatal Ad: levél-
beni kérdésekhez a válasza való bá-
lyog mellékelendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak plumbirózása feltűnően olcsón, jótállás
mellett. 163

Fájdalom nélküli foghúzás 1 forint.

FEJÉR GYULA

fűszer-, csomage, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herceg ö csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához.

Fiók-üzlet: József főherceg-ut 12. sz.
a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkor friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kézpénzfizetésnél 2% pénztári jutalék.
Városi és megyei telefon szám 71.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos csongó
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

Telefon 39. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első
minőségű szagialan

fűtő-köszenet

50 kilos zsákokban csomagolva, ber-
mentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű

kovács-köszenet

és darabos 1470

bükk-faszemet is

50 kilos és 25 kilos zsákokban.
Megrendelések pontos hazaszállítása
vegett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Tévérszám 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyára-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

buter- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat
és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építető uraknak ajánlom
kitűnő anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztáratétek
és ügyvedeknek ajánlkozom irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
boltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Elsőrangú likörgyár

mielőbbi belepésre keres

fiatal embert,

aki Délmagyarországot és Er-
délyt már sikerrel beutazta.

Ajánlatok bizonyítvány má-
solatokkal és fizetési igények
megjelölésével „Szép jövő“ je-
lige alatt e lap kiadóhivatalá-
hoz intézendők. 160

Ménesi aszu és vörös bor,

a legjobb, 1893. évről, literes palackok-
ban, valamint nagyobb mennyiségben és
bordóban vidékre is árusítok. Ösv. Pet-
rár Jánosné Arad. Hévíz-utca
3. sz. 162

Lázár Gyula

fűszer, csomage, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és ásvány-
vízek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindekor friss és jó árak a
legolcsóbb áron.

Kézpénz fizetésénél 2 százalék
pénztári jutalék.

Telefon 844. 1718

Minden lótulajdonos

saját érdekében cselekszik, ha a lovak
patkóira az itt jelzett és gyári
jegyel ellátott,

szabadalmazott

H-patkó-csavart

alkalmazza, a melyekkel
a ló félre csuszása ki van
zárva.

Utánzatokat utasítsunk
vissza, mert a H-csavartok
saját találmányu aczélöz-
sünkkel csak mi gyártjuk

Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schönberg. 1893

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyaror-
szág részére:

Kaszab és Breuer csavargyár
Budapest, VI., Váci-körút 33.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

patyakoszoruzott készítmény.

gyermeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különbö-en alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Kitűnő minőségű likör eszenciák, melynek
segélyével pár p-rez alatt zamatos, finom
likört készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cserezsnye
Marasquino
Kávé

Császarkörte
Vanillia
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Ékszer-tárgyakat, zálogjegyeket, tört aranyat, ezüstneműeket

kézpénzfizetés mellett, legmaga-
sabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

éras és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

80804—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város külhatárá-
ban fekvő földbirtokok határának
megjelölésére vonatkozó 13882—
255—901. számú szabályrendelet-
nek megfelelőleg eszközölnöd ha-
tárjelzésre kitűzött határidő 1901.
év végével lejárt.

Felhívjuk mindama külhatár-
béli földtulajdonosokat, a kik a határ-
jelzést nem eszközölték, hogy azt
legkésőbb 1902. évi január hó
végéig teljesítsék, mert különben
a határjelzést hatóságilag fogjuk
eszközölni és a költséget köz-
igazgatási úton beszédelni.

Arad sz. kir. város tanácsának
1901. évi december hó 31-én tar-
tott üléséből.

A városi tanács

587—1901. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a ér-
telmében ezennel közhírré teszi,
hogy a kisjenői kir. járásbíró-
ság 1901. évi V. 415. számú végzése
következtében Dr. Mandl Vilmos
ügyvéd által képviselt Aradme-
gyei takarékpénztár javára, Korom-
Antal és társai elő 180 korona
s járulékaik erejéig 1901. évi no-
vember hó 5-én foganatosított ki-
elégítési végrehajtás útján lefoglalt
és 840 koronára becsült következő
ingóságok, u. m.: kocsi, ló és tőben
nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir.
járásbíró-ság 1901-ik évi V. 415/2.
számú végzése folytán 180 korona
tőkekövetelés ennek 1901. évi ju-
nius hó 30. napjától járó 6% ka-
matai, 1/3% váltó díj és eddig
összesen 55 kor. 95 fillérben bi-
róilag már megállapított költségek
erejéig Szintyen leendő eszközlé-
sére 1902. évi január hó 17-ik nap-
jának délutáni 2 órája határidőül
kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz.
107. és 108. §-ai értelmében
kézpénzfizetés mellett, a legtöb-
bet ígérőnek, szükség es tén becs-
áron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a ér-
telmében ezek javára is elrendeltetik
Kelt Kisjenőn, 1902. évi ja-
nuár hó 8. napján.

Skonda Ödön,

161 kir. bírósági végrehajtó.